

DECIZIA
РЕШЕНИЕ

Nr. _____

din _____ 2023

Cu privire la aprobarea Regulamentului privind constituirea și funcționarea Consiliului de transparență din municipiul Bălți

În conformitate cu art. 8, al. (2), art. 14, al. (2) p. z¹) din Legea nr. 436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală, Legea nr. 239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional, Legea nr. 982-XIV din 11.05.2000 privind accesul la informație, Hotărârea Guvernului RM nr. 967 din 09.08.2016 „Cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional”, art. 32, al. (3) din Legea RM nr.100 din 22.12.2017 privind actele normative, Legea nr. 5 din 09.06.2006 cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați, în legătură cu decizia Consiliului municipal Bălți nr. 4/7 din 29.03.2022 „Cu privire la aprobarea Memorandumului de înțelegere între Unitatea administrativ teritorială municipiul Bălți, reprezentat de Consiliul municipal Bălți, și Proiectul UE/GIZ „Consolidarea Statului de Drept și a Mecanismelor Anticorupție în Republica Moldova”, decizia Consiliului municipal Bălți nr. 2/38 din 28.03.2023 „Cu privire la inițierea procedurilor de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional „Cu privire la aprobarea Regulamentului de funcționare a consiliului de transparență din municipiul Bălți”, -

Consiliul municipal Bălți DECIDE:

1. Se aprobă Regulamentul privind constituirea și funcționarea Consiliului de transparență din municipiul Bălți, conform anexei.
2. Controlul asupra executării prezentei decizii se pune în sarcina comisiei consultative de specialitate pentru drept și disciplină.

Președintele ședinței a VII
extraordinară a Consiliului
municipal Bălți

Contrasemnează:

Secretarul Consiliului
municipal Bălți

Irina Serdiuc

**REGULAMENTUL
PRIVIND CONSTITUIREA ȘI FUNCȚIONAREA
CONSILIULUI DE TRANSPARENȚĂ DIN MUNICIPIUL BĂLȚI**

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. **Scopul** prezentului regulament constă în determinarea componenței, sarcinilor, responsabilităților și modului de funcționare a Consiliului de Transparență din mun. Bălți (în continuare – Consiliu).
2. Consiliul este un organ consultativ, la nivel municipal, format dintr-un grup de cetățeni de diferite profesii, ocupații, domenii de activitate interesați să participe, în mod voluntar, la **monitorizarea și evaluarea transparenței** autorităților administrației publice locale (în continuare – APL), întreprinderilor, organizațiilor și instituțiilor ce își desfășoară activitatea pe teritoriul municipiului Bălți, administrează și utilizează resurse financiare publice (în continuare – persoane juridice), precum și **asistarea acestora în creșterea transparenței** procesului decizional. Consiliul îi încurajează pe acestea să promoveze participarea cetățenilor la viața publică locală, în special prin încurajarea implicării publicului în politicile și procesele decizionale și stimularea participării cetățenilor la stabilirea priorităților bugetare și evaluarea contractelor de achiziții.
3. **Transparență** este principiul organizării activității APL-urilor și a persoanelor juridice, care asigură accesul publicului la informații, implicarea acestuia în dezbatere și luare a deciziilor și efectuarea controlului public asupra executării acestora.
4. Consiliul este apolitic, este organizat și funcționează în alte scopuri decât obținere de venit.
5. Primaria municipiului Bălți asigură Consiliul cu spațiu pentru desfășurarea eficientă a activităților în vederea realizării obiectivelor sale.
6. Consiliul funcționează în baza Constituției Republicii Moldova, Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006, Legii integrității nr. 82 din 25.05.2017, Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239 din 13.11.2008, Legii privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011, Legii cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați nr. 5 din 09.02.2006, etc.

Principiile de activitate ale Consiliului

7. Consiliul își organizează și desfășoară activitate în baza următoarelor principii:
 - a. legalitate;
 - b. transparență;
 - c. intoleranță față de fenomenul corupției;
 - d. egalitate și nediscriminare;
 - e. implicare și participare;
 - f. responsabilitate;
 - g. integritate;
 - h. colaborare, comunicare, unire a societății;
 - i. neafiliere politică;

- j. flexibilitate;
- k. independență.

Scopul principal și sarcinile Consiliului

8. Consiliul este creat în următoarele scopuri:

- a. monitorizarea și evaluarea nivelului de transparență a activităților APL-urilor, persoanelor juridice;
- b. contribuția la îmbunătățirea/promovarea creșterii calității muncii și a accesului informațional a APL-urilor, persoanelor juridice;
- c. stabilirea unui dialog eficient între cetățeni și reprezentanții APL-urilor, persoane juridice, având ca scop **creșterea nivelului de transparență a activităților acestora** și a transparenței procesului decizional, promovând înțelegerea modului în care sunt conduse sarcini publice locale și principiul egalității în reprezentarea cetățenilor;
- d. interacțiunea cu APL-urile, persoane juridice în procesul de implementare a standardelor de management deschis, și în cadrul procesului decizional, asigurându-se creșterea încrederii publicului, reducerea corupției și creșterea eficienței serviciilor publice.
- e. acordarea de sprijin APL-urilor, persoanelor juridice în desfășurarea consultărilor publice, implementarea măsurilor de transparență, încurajarea acestora să publice documente și informații cheie;
- f. stimularea participării cetățenilor la viața publică locală, în special prin implicarea publicului în procesele de elaborare de politici și de luare a deciziilor, stabilirea priorităților bugetare și evaluarea contractelor de achiziții, în condițiile respectării egalității de șanse pentru femei și bărbați.

9. Principalele sarcini ale Consiliului sunt:

- a. formarea unei liste de obiecte pentru monitorizarea și evaluarea nivelului de transparență a activităților acestora;
- b. determinarea criteriilor de evaluare a nivelului de transparență a activităților unităților incluse în lista specificată la litera a. punctul 9 din prezentul Regulament, incl. identificarea, generalizarea și analiza opiniei publice;
- c. elaborarea și aprobarea unui program de monitorizare și evaluare a nivelului de transparență a obiectelor incluse în lista specificată la litera a. punctul 9 din prezentul Regulament, și evaluarea acestora, dezvăluind aspectele metodologice și metodologie ale monitorizării și evaluării;
- d. elaborarea și aprobarea procedurii de monitorizare și evaluare a nivelului de transparență a obiectelor incluse în lista specificată la litera a. punctul 9 din prezentul Regulament;
- e. organizarea și desfășurarea monitorizării și evaluării nivelului de transparență a obiectelor incluse în lista specificată la litera a. punctul 9 din prezentul Regulament;
- f. formarea unui rating al obiectelor incluse în lista specificată la litera a. punctul 9 din prezentul Regulament, și publicarea acestuia pe site-ul oficial al primăriei mun. Bălți;
- g. formarea propunerilor de îmbunătățire a nivelului de transparență a obiectelor incluse în lista specificată la litera a. punctul 9 din prezentul Regulament și prezentarea acestora către managerii de unități;
- h. participarea la consultări publice cu societatea civilă în procesul decizional al Consiliului municipal Bălți și al primarului municipiului Bălți;
- i. elaborarea și implementarea activităților și campaniilor de conștientizare a cetățenilor cu privire la consultările publice cu societatea civilă în procesul decizional al Consiliului municipal Bălți și al primarului municipiului Bălți, fenomenul corupției, bugetul civil anual, achizițiile publice, despre serviciile pe care au dreptul să le primească și despre standardele care pot fi așteptate etc. (campanii de informare, prelegeri publice, seminarii, mese rotunde, conferințe etc.).

II. CONSTITUIREA CONSILIULUI

Numărul de membri și durata mandatului Consiliului

10. Componența cantitativă a Consiliului se aprobă prin decizia Consiliului municipal Bălți în conformitate cu necesități de asigurare a funcționării cât mai eficiente a Consiliului.
11. Consiliul este format din 25 de membri, inclusiv, coordonatorul, coordonatorul adjunct, secretarul. La formarea Consiliului se va ține cont de asigurarea principiului egalității de drepturi și șanse între membrii săi femei și bărbați, respectându-se cota minima de reprezentare de 40% pentru ambele sexe.
12. Consiliul este constituit pentru o perioadă de 4 ani.

Componența calitativă a Consiliului

13. Consiliul include reprezentanți ai:
 - a. societății civile;
 - b. asociațiilor obștești locale;
 - c. primăriei mun. Bălți;
 - d. instituțiilor publice ale municipiului Bălți.
14. Membru al Consiliului poate fi o persoană fizică care își desfășoară activitatea în municipiul Bălți și corespunde, în totalitate, următoarelor condiții (declarată pe propria răspundere):
 - a. este cetățean al Republicii Moldova;
 - b. a împlinit vârsta de 18 ani;
 - c. nu are antecedente penale;
 - d. are domiciliul permanent/temporar în municipiul Bălți;
 - e. are experiență de participare la lucrările organelor consultative și (sau) de experți, calificări profesionale în domenii de activitate ale APL, persoane juridice, al căror nivel de transparență va fi evaluat de Consiliul.
 - f. are o reputație impecabilă;
 - g. îndeplinește criteriile de incoruptibilitate (nu există suspiciuni rezonabile cu privire la săvârșirea actelor de corupție și a faptelor conexe, în sensul Legii integrității nr. 82/2017, nu a încălcat regimul juridic de declarare a proprietății și intereselor personale, conflict de interes, incompatibilitate, interdicții și/sau restricții).
15. Numărul reprezentanților societății civile în Consiliu ar trebui să fie de cel puțin două treimi din numărul membrilor aleși.
16. Nu pot face parte din Consiliul deputați, miniștri, conducători ai autorităților statului care exercită o funcție legislativă sau judecătorească, primar, consilieri municipali, conducători ai serviciilor desconcentrate și serviciilor publice locale. În același timp, aceștia pot participa oricând la lucrările Consiliului pentru informare și prezentare a întrebărilor referitor la problemele examinate de către Consiliul.
17. La ședințele Consiliului pot participa consilierii municipali pentru a aduce în discuția publică din cadrul ședințelor ordinare ale Consiliului municipal Bălți cele mai importante probleme examinate de către Consiliul.
18. Membrii Consiliului vor manifesta o atitudine constructivă și reprezentativă față de mun. Bălți și vor desfășura activități voluntare pentru binele comunității.
19. Membrii Consiliului urmează să respecte cerințele de prelucrarea și protecția datelor cu caracter personal și nu pot împiedica în niciun fel activitatea Consiliului.

Ordinea de formare a componenței Consiliului

20. Selectarea candidaților pentru includerea în Consiliu se realizează prin evaluarea conformității acestora cu cerințele de calificare în baza datelor autobiografice transmise, urmată de un interviu.
21. Persoanele care doresc să devină membrii Consiliului trebuie să perfecteze o declarație, inclusiv, consimțământul pentru prelucrarea datelor cu caracter personal, și o anchetă (în continuare – documente), în conformitate cu modelele aprobate prin anexele nr. 1 și nr. 2 la prezentul Regulament.
22. Documentele se examinează de către Comisia de concurs (în continuare – Comisia), aprobată prin dispoziția primarului municipiului Bălți.
23. În componența comisiei intră un președinte, un secretar și membri de până la 7 persoane dintre reprezentanții direcțiilor și secțiilor primăriei, ținând cont de calificare profesională a acestora în domeniul de activitate a Consiliului.
24. Comisia plasează pe site-ul oficial al primăriei o notificare despre începerea procedurii de constituire a Consiliului pentru o perioadă de cel puțin 10 zile lucrătoare. Anunțul trebuie să conțină informații cu privire la termenul limită și adresa pentru înaintarea propunerilor de candidați către Consiliu.
25. În termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data limită de acceptare a documentelor, Comisia își desfășoară o ședință la care se examinează documentele depuse de către candidați, analizând corespunderea acestora cerințelor stabilite pentru membrii Consiliului.
26. Ședința Comisiei este considerată deliberativă dacă sunt prezenți cel puțin două treimi din membri.
27. Membru Comisiei are drept de a se familiariza cu orice materiale prezentate pentru participare la concurs și de a solicita informații suplimentare.
28. Membru Comisiei este obligat să păstreze confidențialitatea și să fie obiectivi la examinarea documentelor.
29. Un membru al Comisiei poate fi prezent la o ședință a Consiliului, dar nu poate participa la luarea deciziei în cazul în care există un conflict de interese, dacă el sau soțul, copiii, părinții acestuia sunt considerați candidat la calitatea de membru în Consiliul.
30. Candidații care au depus documente executate corespunzător sunt evaluați de Comisia cu atribuirea de puncte (de la 0 la 5) conform criteriilor specificate în punctele 13 și 14 din prezentul Regulament.
31. Documentele depuse se evaluează la punctele de la 0 la 5 separat de către fiecare membru al Comisiei, iar evaluarea se consemnează în proces-verbal. Media aritmetică a notelor acordate de membrii Comisiei este considerată nota finală la concursul de documente.
32. Candidații care primesc un punctaj final pînă 3 la depunerea documentelor sunt eliminați din concurs.
33. Dacă concursul de documente au promovat mai puțin de 25 de candidați, concursul continuă în baza dispoziției primarului mun. Bălți.
34. Interviul se desfășoară în cel mult 3 zile lucrătoare de la data concursului de documente.
35. Lista candidaților admiși la interviu, data, ora, locul și formatul interviului sunt postate pe site-ul oficial al Primăriei mun. Balti. Totodată, candidaților li se anunță personal data, ora, locul și formatul interviului prin e-mail/telefon.
36. La alegerea întrebărilor, Comisia ține cont de specificul activităților Consiliului.
37. Se pun întrebări candidaților pentru a obține informații despre:
 - a. motivația pentru calitatea de membru al Consiliului;
 - b. experiența și competența profesională;
 - c. gândire analitică/critică;

- d. exprimarea clară și logică;
 - e. calități profesionale și personale;
 - f. buna reputație etc.
38. Nu se pot pune întrebări cu privire la religia, naționalitatea, situația financiară și originea sa socială sau întrebări care pot fi considerate discriminatorii pe criterii de sex.
 39. Răspunsurile la interviu sunt evaluate la punctele de la 0 la 5 separat de către fiecare membru al Comisiei, iar aprecierea se consemnează în procesul-verbal. Media aritmetică a notelor acordate de membrii Comisiei este considerată nota finală la interviu.
 40. Candidații care primesc un interviu cu nota finală sub 3 sunt eliminați din concurs.
 41. Media aritmetică a notelor finale acordate la concursul de acte și la interviu este considerată nota finală la concurs.
 42. În egală măsură, se acordă prioritate reprezentanților societății civile și persoanelor cu experiență în organizațiile de serviciu public.
 43. Candidații cu cele mai multe puncte sunt propuși de Comisia pentru includerea în Consiliu.
 44. În cazul în care numărul candidaților care au promovat concursul depășește numărul membrilor Consiliului (25), aceștia sunt incluși în lista candidaților supeanți al Consiliului.
 45. Selectarea candidaților care au obținut același număr de puncte se efectuează prin votul deschis cu majoritatea simplă de voturi a membrilor Comisiei prezenți la ședință. În caz de egalitate de voturi, votul președintelui Comisiei este decisiv.
 46. Se consemnează decizia Comisiei privind candidații. Proces-verbal este semnat de președintele și secretarul Comisiei.
 47. Procesul-verbal al ședinței Comisiei, supus semnării președintelui, trebuie să conțină:
 - a. componența cantitativă și personală a Comisiei care a participat la ședință;
 - b. lista candidaților care participă la selecția competitivă;
 - c. conformitatea candidaților cu cerințele stabilite și depunerea unui set complet de documente;
 - d. o decizie de respingere a unui candidat, indicând motivele respingerii acestuia;
 - e. rezultatele votului pentru fiecare candidat.
 48. Concursul se consideră încheiat după semnarea procesului-verbal de ședință de către secretar și președintele Comisiei. Proces-verbal, după semnarea lui, în termen de 3 zile lucrătoare este publicat pe site-ul oficial al primăriei mun. Bălți.
 49. În baza rezultatelor concursului Comisia întocmește proiectul de dispoziție a primarului municipiului Bălți privind aprobarea componenței nominale a Consiliului.
 50. După emiterea dispoziției primarului de aprobare a componenței nominale a Consiliului, Comisia transmite candidaților o înștiințare privind includere sau refuz de includere în componența Consiliu, indicând motive.
 51. Membrii Consiliului aprobați prin dispoziția primarului municipiului Bălți primesc legitimații care le confirmă statutul.
 52. Atribuțiile unui membru al Consiliului sunt valabile 4 ani. După expirarea termenului de validare, primarul mun. Bălți dizolvă Consiliul prin dispoziția sa și inițiază procedura de selectare a candidaților pentru formarea Consiliului conform prezentului Regulament.
 53. Atribuțiile unui membru al Consiliului pot înceta înainte de termen dacă acesta depune o cerere de retragere din Consiliu - prin hotărârea majorității simple a membrilor Consiliului, sau în caz de încălcare a legilor sau intereselor comunității locale, precum și participarea acestuia la activitățile organelor anticonstituționale, confirmate prin decizia autorității judiciare care a intrat în vigoare.

54. În cazul formării posturi vacante de membri ai Consiliului, în componența acestuia sunt incluși pe rînd candidații din lista supleantă de candidați ai Consiliului. În cazul în care nu există/s-a epuizat candidați pe lista supleanțelor, procedura de selectare a candidaților se realizează prin organizarea unui concurs în conformitate cu prezentul Regulament.

Prima ședință de constituire a Consiliului

55. Președintele Comisiei convoacă membrii Consiliului la prima ședință.
56. Procesul-verbal al primei ședințe a Consiliului și decizia privind alegerea coordonatorului, coordonatorului adjunct și secretarului se întocmesc de către secretarul Comisiei.
57. Coordonatorul, coordonatorul adjunct și secretarul sunt aleși cu votul majorității membrilor aleși ai Consiliului.

Atribuțiile coordonatorului, adjunctului său și ale secretarului Consiliului

58. **Coordonatorul** are următoarele atribuții:
- convocarea și desfășurarea ședințelor Consiliului;
 - asigurarea formării ordinii de zi a ședințelor Consiliului;
 - informarea Consiliului municipal Bălți despre problemele identificate în comunitate și propuneri de rezolvare a lor;
 - reprezentarea Consiliului în fața autorităților, instituțiilor publice și private și a mass-media;
 - îndeplinirea și altor atribuții încredințate de către Consiliu.
59. Principalele atribuții ale **coordonatorului adjunct** sunt:
- înlocuirea coordonatorului în cazul absenței acestuia la toate activitățile Consiliului;
 - pregătirea rapoartelor privind activitatea Consiliului;
 - îndeplinirea și altor atribuții încredințate de către Consiliu.
60. Principalele atribuții ale **secretarului** sunt:
- asigurarea organizării ședințelor Consiliului;
 - informarea membrilor Consiliului cu privire la problemele ce vor fi discutate la ședințele Consiliului;
 - implementarea lucrărilor de birou ale Consiliului (întocmirea proceselor-verbale, a altor documente privind activitățile Consiliului, perfectarea și distribuirea documentelor necesare înainte și după ședințele Consiliului);
 - numărarea și evidența voturilor la ședințele Consiliului;
 - îndeplinirea altor sarcini de asigurare a activității Consiliului.
61. Atribuțiile **membrilor** Consiliului:
- participarea la ședințele Consiliului;
 - formularea propunerilor pentru ordinea de zi a ședințelor;
 - efectuarea de sondaje de opinie publică, prezentarea de studii și/sau evaluări proprii etc. despre probleme legate de specificul activității Consiliului;
 - înaintarea solicitărilor de fonduri/sprijin caritabil de la instituții, asociații obștești și agenți economici pentru proiecte legate de activitatea Consiliului;
 - înaintarea propunerilor coordonatorului privind convocarea ședințelor extraordinare ale Consiliului;
 - înaintarea întrebărilor raportorilor în cadrul ședințelor, prezentarea propriei viziuni asupra rezolvării problemelor discutate;
 - participarea la întocmirea și prezentarea rapoartelor, informațiilor etc.;

- h. îndeplinirea altor sarcini de asigurare a activității Consiliului.
62. Membrii Consiliului pot asista la ședințele comisiilor consultative de specialitate și ședințele ordinare, extraordinare ale Consiliului municipal Bălți.

III. FUNCȚIONAREA CONSILIULUI

63. Ședințele Consiliului se convoacă la necesitate, dar cel puțin o dată pe trimestru.
64. Consiliul poate fi convocat la ședințe extraordinare la solicitare a cel puțin o treime (9) dintre membrii Consiliului.
65. Ședințele Consiliului sunt convocate și conduse de către coordonator, iar în lipsa acestuia - de către coordonatorul adjunct, care stabilește ordinea de zi a ședințelor de comun acord cu membrii Consiliului.
66. Ședința Consiliului este deliberativă dacă la ea sînt prezenți majoritatea membrilor aprobați.
67. Ședințele Consiliului se desfășoară în sediul primăriei sau al unei instituții de învățămînt, de sănătate, de alimentație publică, organizație nonprofit în ziua și ora desemnată a ședinței.
68. Deciziile Consiliului se aprobă cu votul majorității membrilor prezenți.
69. Membrul Consiliului poate fi prezent la o ședință a Consiliului, dar nu poate participa la luarea deciziilor în cazul în care există un conflict de interese, și anume:
- a. dacă el sau soția (soțul), copiii, părinții sunt interesați financiar de problema luată în considerare;
 - b. dacă este reprezentantul unei întreprinderi, instituții, organizații sau al sucursalelor și reprezentanțelor acestora asupra cărora se ia decizia.
70. Deciziile Consiliului se remit spre publicare pe pagina oficială a primăriei mun. Bălți în termen de 5 zile lucrătoare după ședința Consiliului.
71. Deciziile aprobate de către Consiliul au caracter de recomandare pentru APL.
72. Opinii separate ale membrilor Consiliului pe marginea problemelor discutate pot fi anexate la procesul-verbal al ședinței.
73. În cazul în care pe parcursul ședințelor intervine o problemă de procedură care nu este reglementată de normele prezentului Regulament, aceasta se decide de către coordonator, ținînd cont de opiniile membrilor Consiliului.

IV. DISPOZIȚII FINALE

74. Regulamentul poate fi modificat/abrogat prin decizia Consiliului municipal Bălți.

Anexa nr. 1
la Regulamentul privind constituirea și funcționarea
Consiliului de transparență din municipiul Bălți

Primaria municipiului Bălți
de la _____
(numele, prenumele)

(adresa, nr. de telefon al solicitantului)

CERERE

privind includerea în Consiliul de transparență din municipiul Bălți

Eu, _____,
(numele, prenumele)

rog să fiu inclus(-ă) în Consiliul de transparență din municipiul Bălți.

În cazul în care candidatura mea este aprobată, confirm că îndeplinesc cerințele pentru a fi membru al Consiliului de transparență din municipiul Bălți, îmi exprim acordul pentru a intra în componența Consiliului.

Eu, _____ sunt de acord cu prelucrarea datelor mele personale.
(numele, prenumele)

Dacă datele mele personale se modifică, mă angajez să informez operatorul despre aceasta în termen de zece zile.

Durata acestui consimțământ este limitată de durata mandatului Consiliului din care sunt membru.

Sunt familiarizat(-ă) cu drepturile subiectului datelor cu caracter personal, prevăzute de Legea Republicii Moldova nr. 133 din 8 iulie 2011 „Cu privire la datele cu caracter personal”.

« ____ » _____ 20____ / _____
(semnătură) (numele, prenumele)

La cererea se anexează:

- 1) CV-ul candidatului la Consiliu.

« ____ » _____ 20____ / _____
(semnătură) (numele, prenumele)

CHESTIONAR
al candidatului la Consiliul de transparență din municipiul Bălți

Nr. d/o	Informații despre candidat	Coloană pentru completare
1	Numele, prenumele	
2	Locul de muncă, funcție	
3	Data nașterii	
4	Domiciliul	
5	Numărul de contact	
6	Adresa de e-mail (dacă există)	
7	Studii, denumirea instituției de învățământ	
8	Existența unui titlu academic, grad academic	
9	Experiența profesională în ultimii 5 (cinci) ani	
10	Experiența în activitățile sociale / expertiză / participare în ultimii 5 (cinci) ani	
11	Existența/lipsa antecedentelor penale neridicate sau nestinse	

« _____ » _____ 20 _____

_____/_____
(semnătură)

(numele, prenumele)

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul deciziei Consiliului municipal Bălți
«Cu privire la aprobarea Regulamentului privind constituirea și funcționarea
Consiliului de transparență din municipiul Bălți».

1. Denumirea autorului
Consiliul municipal Bălți, Primarul municipiului Bălți, Direcția administrație publică a primăriei mun. Bălți
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
Motivele elaborării: <ul style="list-style-type: none">• un nivel de transparență insuficient de ridicat, contribuind la prevenirea și depistarea corupției în administrația publică locală, întreprinderile, organizațiile și instituțiile care își desfășoară activitatea pe teritoriul municipiului Bălți, gestionând resursele financiare publice;• activitate scăzută și lipsă de participare largă a publicului la politicile și procesele decizionale, la stabilirea priorităților bugetare și la evaluarea contractelor de achiziții;• calitatea insuficientă a serviciilor oferite de APL și persoane juridice din cauza controlului slab din partea cetățenilor asupra utilizării fondurilor alocate în aceste scopuri. Obiectivele elaborării: <ul style="list-style-type: none">• crearea unui mecanism legal de dezvoltare mai completă a informațiilor de către APL, persoane juridice, realizarea unei mai mari transparențe în domeniul cheltuirii fondurilor publice, precum și creșterea transparenței procesului decizional;• facilitarea participării cetățenilor la viața publică locală prin încurajarea implicării publicului în procesele politice și decizionale ale APL și entităților juridice, precum și încurajarea participării cetățenilor la stabilirea priorităților bugetare și la evaluarea contractelor de achiziții;• îmbunătățirea calității serviciilor furnizate de APL, persoane juridice și întărirea controlului asupra utilizării resurselor alocate în aceste scopuri;• îmbunătățirea responsabilității APL-urilor, a entităților juridice față de cetățeni și consolidarea încrederii în aceștia.
3. Principalele prevederi ale proiectului cu evidențierea elementelor noi
Acest proiect este format din capitole IV, care reglementează normele de constituire și funcționare a Consiliului de transparență din municipiul Bălți. Capitolele sunt împărțite în secțiuni cu titluri tematice care reflectă conținutul lor. Capitolul I cuprinde 3 secțiuni, care reflectă conceptele generale legate de funcționarea Consiliului, principiile de bază ale activităților acestuia, scopurile și obiectivele Consiliului. Capitolul II stabilește regulile de constituire a Consiliului, în special componenta sa cantitativă și calitativă, regulile de desfășurare a primei ședințe constitutive, atribuțiile coordonatorului, adjunctului și secretarului Consiliului. Capitolul III descrie principiile de funcționare a Consiliului, care ar trebui să ghideze membrii Consiliului în timpul ședințelor și luării deciziilor. Capitolul IV reglementează rata de modificare a prezentului Regulament.
4. Fundamentarea economico-financiară
Prezentul proiect nu presupune cheltuieli financiare din bugetul municipal și nu va avea niciun alt impact financiar și economic.
5. Modul de încorporare a actului în legislația în vigoare de bază
În cazul aprobării proiectului, alte acte normative nu vor fi supuse modificării sau abrogării, iar în scopul realizării Regulamentului dat aprobat nu este necesar de a aproba acte normative noi.
6. Constatările expertizei anticorupție
În baza art. 35 din Legea nr. 100/2022 privind actele normative, Centrul Național Anticorupție a depus un raport de expertiză nr. EDA23/8869 din data de 07.07.2023 asupra proiectului de decizie. Din raportul experților Centrului Național Anticorupție rezultă că „în proiect au fost

atestate unele norme care instituie ambiguități administrative, cu riscul comiterii manifestărilor de corupție.

Astfel, se atestă neclaritate:

- în privința procedurii de selectare a membrilor Consiliului;
- în privința cadrului juridic aplicabil Consiliului;
- în privința sarcinilor și a funcțiilor Consiliului;
- în privința funcționării Consiliului.

Recomandăm autorului excluderea factorilor și a riscurilor de corupție identificați în conținutul proiectului.

Totodată, în vederea creșterii transparenței activității autorității publice locale, menționăm necesitatea aplicării uniforme a cadrului juridic care conține norme în acest sens.

Astfel, Legea integrității nr. 82/2017 are scopul cultivării integrității în sectorul public și a climatului de toleranță zero la corupție în cadrul entităților publice din Republica Moldova. Climatul de integritate instituțională în cadrul autorității publice locale a mun.Bălți urmează să fie cultivat prin realizarea măsurilor de asigurare a integrității instituționale prevăzute la articolul 10 din Legea integrității nr. 82/2017.

În concluzie, menționăm că aplicarea uniformă a cadrului legal în domeniul asigurării integrității instituționale și promovarea unei atitudini intolerante față de corupție crește încrederea societății în entitatea publică”.

Proiectul de decizie a fost modificat, conform amendamentelor stipulate în raport de expertiză nr. EDA23/8869 din data de 07.07.2023.

7. Constatările expertizei de gen

Conform Legii nr.100/2022 cu privire la actele normative, a fost realizată o evaluare de gen de către EU4Gender Equality Reform Helpdesk, finanțat de NIRAS.

Proiectul de decizie a fost editat luând în considerație unele sugestii și comentarii privind asigurarea egalității de șanse pentru femei și bărbați, indicate în expertiza de gen.

Șeful Direcției
administrație publică

Ludmila Dovgani

AVIZ
referitor la proiectul de decizie a
Consiliului Local al Municipiului Bălți

**„Cu privire la aprobarea Regulamentului privind constituirea
și funcționarea Consiliului de transparență din municipiul Bălți”**

Inițiator proiect – Primarul mun. Bălți

Autor proiect – Direcția administrație publică

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de decizie și finalitățile urmărite:

Realizarea obiectivelor Memorandumului de înțelegere între Unitatea administrativ teritorială municipiul Bălți, reprezentată de Consiliul municipal Bălți, și Proiectul UE/GIZ „Consolidarea Statului de Drept și a Mecanismelor Anticorupție în Republica Moldova”, aprobat prin decizia Consiliului municipal Bălți nr. 4/7 din 29.03.2022.

Principalele prevederi ale proiectului de decizie:

Aprobarea Regulamentului privind constituirea și funcționarea Consiliului de transparență din municipiul Bălți.

Cadrul normativ relevant pentru elaborarea proiectului de decizie:

Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, care la art. 14 alin. (1), alin. (2) lit. o¹) și alin. (3), art. 17 alin. (4) prevede următoarele:

„Articolul 14. Competențele de bază ale consiliilor locale

(1) Consiliul local are drept de inițiativă și decide, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care țin de competența altor autorități publice.

(2) Pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competențe: ...

o¹) asigură integrarea și implementarea principiului egalității între femei și bărbați în politici, programe, acte normative și investiții financiare la nivel local și aprobă programe și contribuie la organizarea campaniilor de informare în acest domeniu în condițiile legii; examinează și adoptă decizii pe marginea rapoartelor și a informațiilor primarilor, informațiilor consilierilor despre situația în domeniu la nivel local; dezvoltă parteneriate cu organizații necomerciale și internaționale pentru realizarea politicilor locale în domeniu; ...

(3) Consiliul local realizează și alte competențe stabilite prin lege, prin statutul satului (comunei), orașului (municipiului) ori prin regulamentul consiliului. ...

Articolul 17. Transparența ședințelor ...

(4) Autoritățile publice locale și funcționarii publici ai unităților administrativ-teritoriale respective sunt obligați să întreprindă măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților efective de participare a cetățenilor, a asociațiilor

constituite în corespundere cu legea și a altor părți interesate la procesul decizional, inclusiv prin intermediul:

a) informării adecvate și în timp util asupra subiectelor dezbătute de consiliul local;

b) recepționării și examinării, în timp util, a tuturor recomandărilor, sesizărilor, scrisorilor, adresate de către cetățeni autorităților lor reprezentative, la elaborarea proiectelor de decizii sau a programelor de activitate;

c) promovării unei politici de comunicare și dialog cu cetățenii;

d) publicării programelor, strategiilor, agendei ședințelor pe diverse suporturi informaționale. ...”.

Legea privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008, care la art. 1 și art. 7 alin. (1) prevede următoarele:

„Articolul 1. Obiectul de reglementare

Prezenta lege stabilește normele aplicabile pentru asigurarea transparenței în procesul decizional din cadrul autorităților administrației publice centrale și locale, altor autorități publice și reglementează raporturile lor cu cetățenii, cu asociațiile constituite în corespundere cu legea, cu alte părți interesate în vederea participării la procesul decizional. ...

Articolul 7. Obligațiile autorităților publice

(1) Autoritățile publice sunt obligate, după caz, să întreprindă măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, inclusiv prin:

a) diseminarea informației referitoare la programele (planurile) anuale de activitate prin plasarea acestora pe pagina web oficială a autorității publice, prin afișarea lor la sediul acesteia într-un spațiu accesibil publicului și/sau prin difuzarea lor în mass-media centrală sau locală, după caz;

b) informarea, în modul stabilit, asupra organizării procesului decizional;

c) instituționalizarea mecanismelor de cooperare și de parteneriat cu societatea;

d) recepționarea și examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, ale altor părți interesate în scopul utilizării lor la elaborarea proiectelor de decizii;

e) consultarea opiniei tuturor părților interesate de examinarea proiectelor de decizii, conform prezentei legi.”.

Legea privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11.05.2000, care la art. 2 prevede următoarele:

„Articolul 2. Obiectivele prezentei legi

Prezenta lege are drept scop:

a) crearea cadrului normativ general al accesului la informațiile oficiale;

b) eficientizarea procesului de informare a populației și a controlului efectuat de către cetățeni asupra activității autorităților publice și a instituțiilor publice;

c) stimularea formării opiniilor și participării active a populației la procesul de luare a deciziilor în spirit democratic.”.

Legea cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați nr. 5-XVI din 09.06.2006, care la art. 20 alin. (1) lit. a)-c) prevede următoarele:

Articolul 20. Competența autorităților administrației publice locale

(1) De competența autorităților administrației publice locale țin:

- a) asigurarea integrării principiului de egalitate între femei și bărbați în politici, programe, acte normative și investiții financiare la nivel local;
- b) monitorizarea implementării programelor, organizarea campaniilor de informare, a cercetărilor și altor acțiuni privind egalitatea între femei și bărbați la nivel local;
- c) colaborarea cu organizațiile neguvernamentale, fundațiile, sindicatele, patronatul și organismele internaționale care contribuie la implementarea egalității între femei și bărbați;”.

Avizarea și consultarea publică a proiectului:

Proiectul deciziei a fost supus consultărilor publice în baza deciziei Consiliului mun. Bălți nr. 2/38 din 28.03.2023 „Cu privire la inițierea procedurilor de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional „Cu privire la aprobarea Regulamentului de funcționare a consiliului de transparență din municipiul Bălți”.

Având în vedere existența cadrului normativ necesar pentru examinarea chestiunii în cauză, proiectul de decizie **este recomandat** pentru examinare în cadrul ședinței Consiliului Local al Municipiului Bălți.

Șef Direcție juridică

Vitalie Balan

18.08.2023

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2/10616 din 07.07.2023

La nr. 03-19/862 din 26.06.2023

Dna D. Bereves
Spre informare și efectuarea
modificărilor necesare
termen 5 zile. 10.07.23.

Consiliul Municipal Bălți
(primaria@balti.md)

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de Decizie a Consiliului municipal Bălți cu privire la aprobarea Regulamentului privind constituirea și funcționarea Consiliului de transparență din municipiul Bălți.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 5 (cinci) file.

Director

Digitally signed by Rusu Iulian
Date: 2023.07.07 17:35:42 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Iulian RUSU

Ex: CURMEI Vadim, Tel. 022/257-308

Județul Bălți	
PRIMĂRIA MUNICIPIULUI BĂLȚI	
DIRECȚIA SECRETARIAT	
Nr. de intrare	P-03-19/862
10	07.2023

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. EDA23/8869 din 07.07.2023

la proiectul de decizie a Consiliului municipal Bălți cu privire la aprobarea Regulamentului privind constituirea și funcționarea Consiliului de transparență din municipiul Bălți

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este , iar autor nemijlocit este Consiliul Municipal Bălți, ceea ce corespunde art.16-18 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Categoria actului departamental propus este Decizie, ceea ce corespunde art. 16-18 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Potrivit art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional „*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate".*

Totodată, art.10 din Legea nr.239/2008 stabilește expres că:

„(1) Autoritatea publică asigură accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente acestora prin publicarea obligatorie a lor pe pagina web oficială a autorității publice, prin asigurarea accesului la sediul autorității, precum și prin expediere prin poștă sau prin alte mijloace disponibile, la solicitarea

persoanei interesate.

(2) Proiectul de decizie și materialele aferente acestuia se plasează pe pagina web oficială a autorității publice responsabile cel puțin pentru perioada recepționării și examinării recomandărilor".

Proiectul supus expertizei a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web oficială a Primăriei municipiului Bălți, fiind asigurat accesul părților interesate la proiect, pentru a putea prezenta/expedia recomandări asupra acestuia.

Prin urmare, având în vedere că proiectul a fost plasat pe pagina web indicată supra, precum și apreciind termenele pentru consultări publice, transparența în procesul decizional a fost asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Prin proiect se propune aprobarea Regulamentului privind constituirea și funcționarea Consiliului de transparență din municipiul Bălți.

În nota informativă se menționează că obiectivele elaborării sunt:

- crearea unui mecanism legal de dezvoltare mai completă a informațiilor de către APL, persoane juridice, realizarea unei mai mari transparențe în domeniul cheltuirii fondurilor publice, precum și creșterea transparenței procesului decizional;
- facilitarea participării cetățenilor în viața publică locală prin încurajarea implicării publicului în procesele politice și decizionale ale APL și entităților juridice, precum și încurajarea participării cetățenilor la stabilirea priorităților bugetare și la evaluarea contractelor de achiziții;
- îmbunătățirea calității serviciilor furnizate de APL, persoane juridice și întărirea controlului asupra utilizării resurselor alocate în aceste scopuri;
- îmbunătățirea responsabilității APL-urilor, a entităților juridice față de cetățeni și consolidarea încrederii în aceștia.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prin proiect se propune aprobarea Regulamentului privind constituirea și funcționarea Consiliului de transparență din municipiul Bălți, Consiliu care va avea ca atribuții de bază monitorizarea transparenței activității autorității publice locale și a persoanelor juridice care administrează și utilizează resurse financiare publice, ceea ce este conform interesului public.

Cu toate că proiectul promovează interesul public, în conținutul acestuia au fost atestate unele norme care pot periclita asigurarea implementării uniforme a prevederilor proiectului, ceea ce va permite aplicarea confuză și discreționară a normelor privind constituirea și funcționarea Consiliului de transparență în mun.Bălți.

Analiza detaliată a acestor aspecte este efectuată în compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

Nota informativă stabilește condițiile ce au impus elaborarea proiectului, evidențiază elementele noi și finalitățile urmărite prin promovarea proiectului.

Examinând conținutul notei informative a proiectului supus expertizei se constată că aceasta întrunește condițiile menționate în art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară".

În nota informativă se menționează că: „Prezentul proiect nu presupune cheltuieli financiare din bugetul municipal și nu va avea nici un impact financiar și economic".

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

- a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]
- c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]
- e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]
- f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;
- g) se evită tautologiile juridice;
- h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]"

Textul proiectului este expus în mare parte într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

Totuși, utilizarea în textul Regulamentului a unor sintagme precum „a altor acte legislative”, „alte informații suplimentarea”, „formarea unei liste de APL” va permite aplicarea normei în mod confuz cu riscul comiterii manifestărilor de corupție.

Analiza acestor aspecte este efectuată în compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul reglementează activitatea entităților publice și a agenților publici din cadrul acestora responsabili de implementarea prevederilor proiectului.

În proiect au fost atestate unele norme care instituie ambiguități administrative, cu riscul comiterii manifestărilor de corupție.

Astfel, se atestă neclaritate:

în privința procedurii de selectare a membrilor Consiliului;

în privința cadrului juridic aplicabil Consiliului;

în privința sarcinilor și a funcțiilor Consiliului;

în privința funcționării Consiliului.

Analiza acestor aspecte este efectuată în compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -
Punctul 6 din proiectul Regulamentului - 6. Consiliul funcționează în baza Constituției Republicii Moldova, (...) <i>altor acte legislative în vigoare aprobate la nivelul național și cel local în domeniul anticorupție.</i>
Obiecții: Textul „ <i>altor acte legislative în vigoare aprobate la nivelul național și cel local în domeniul anticorupție</i> ” restrânge cadrul juridic care urmează să fie aplicabil Consiliului. Or, Consiliul, în activitatea pe care o desfășoară, urmează a monitoriza aplicabilitatea de către autoritatea publică locală <u>nu doar a actelor juridice din domeniul anticorupție</u> . Or, activitatea transparentă a autorității publice locale include și respectarea legislației privind accesul societății civile la informații de interes public, a legislației privind aprobarea transparentă a bugetului autorității publice locale, precum și alte activități exercitate în conformitate cu cadrul legal de către autoritățile publice locale.

În acest sens, textul menționat mai sus va permite interpretarea discreționară a cadrului legal aplicabil.

Recomandări:

Norma punctului 6 urmează să fie modificată prin referința la cadrul legal ce are tangență cu activitatea transparentă a unei entități publice sau făcându-se referință la cadrul juridic general.

Factori de risc:

- Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive
- Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive
- Temeiuri neexhaustive/ambigui/subiective pentru refuzul sau inacțiunea entității publice
- Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative

Riscuri de corupție:

- Generale

- 2 -

Punctul 9 din proiectul Regulamentului -

8. Principalele sarcini ale Consiliului sunt:

a) formarea unei liste de APL, persoane juridice pentru o evaluare independentă, a nivelului de transparență a APL, persoane juridice

(...)

k) alte sarcini și funcții din competența Consiliului

Obiecții:

Punctul 9 din proiectul Regulamentului reglementează sarcinile Consiliului.

Sarcina inclusă la lit.a), în opinia noastră, instituie o ambiguitate administrativă în ceea ce privește modul de selectare a autorităților publice locale.

La fel nu este clar, ce se are în vedere „listă de APL”, or, Regulamentul prenotat urmează să fie aplicabil autorității publice locale a mun.Bălți.

Concomitent, nu este clar ce înseamnă „o listă a persoanelor juridice”.

Astfel, în redacția propusă, norma instituie discreții excesive în stabilirea persoanelor juridice supuse evaluării independente.

În altă ordine de idei, nu este clar ce se are în vedere prin „evaluare independentă”, or, Regulamentul nu stabilește careva proceduri în acest sens pe care urmează să le aplice Consiliul creat.

Sarcina consiliului de la lit.k) nu este clară, or prin textul „alte sarcini și funcții din competența Consiliului” se pot institui drepturi excesive de stabilire a altor sarcini și funcții. În acest sens, nu este clar cine poate stabili aceste sarcini. Totodată, dat fiind lipsa reglementării în conținutul proiectului Regulamentului a funcțiilor Consiliului, este greu de stabilit ce se are în vedere prin termenul „alte funcții ale Consiliului”.

În final, redacția normei va permite interpretări confuze, cu riscul interpretării în dependență de interes, ceea ce poate duce la comiterea manifestărilor de corupție.

Recomandări:

Propunem autorului stabilirea clară a sensului textului „liste de APL”, ținând cont că proiectul Regulamentului urmează să fie aprobat prin decizia Consiliului municipal Bălți, respectiv cu aplicabilitate în autoritatea publică locală a mun.Bălți.

Propunem autorului modificarea normei prin concretizarea criteriilor de selecție a persoanelor juridice din cadrul autorității publice locale asupra cărora urmează să fie efectuată „evaluarea independentă”.

Propunem completarea Regulamentului cu norme care ar descrie procedura de „evaluare independentă” și în ce constă această evaluare.

La fel, propunem completarea Regulamentului cu stabilirea clară a funcțiilor Consiliului, iar lit.k) urmează să fie exclusă din proiect.

În acest sens, sarcinile Consiliului urmează să fie stabilite expres fără a lăsa loc interpretărilor discreționare în stabilirea altor sarcini, în dependență de interes și scop.

Factori de risc:

- Atribuții excesive, improprii sau contrare statutului entității publice
- Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive
- Lacună de drept
- Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive
- Utilizarea neuniformă a termenilor
- Temeiuri neexhaustive/ambigui/subiective pentru refuzul sau inacțiunea entității publice
- Atribuții extensive de reglementare
- Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative
- Nedeterminarea entității publice responsabile/subiectului la care se referă prevederea
- Stabilirea unui drept al entității publice în loc de o obligație

Riscuri de corupție:

- Generale

- 3 -

Punctul 20, punctul 24 și punctul 25 din proiectul Regulamentului -

20. *Documentele se examinează de către Comisia de concurs, aprobată prin dispoziția primarului municipiului Bălți.*

24. *Membrii Comisiei au dreptul de a se familiariza cu orice materiale prezentate pentru participare la concurs și de a solicita informații suplimentare.*

25. *Membrii Comisiei sunt obligați să păstreze confidențialitatea și să fie obiectivi la examinarea documentelor.*

Obiecții:

Normele punctelor 20, 24 și 25 nu instituie o procedură transparentă de selectare a membrilor Consiliului.

Normele nu redau claritate în privința criteriilor de selecție a membrilor în Consiliu, or, după cum reiese din norme, Comisia doar urmează să valideze întrunirea condițiilor de la punctul 14.

În acest sens, nu este clar în baza căror criterii urmează să fie selectați membrii Consiliului, or, în marea majoritate de cazuri, membrii Consiliului vor întruni condițiile stabilite la punctul 14 din proiectul Regulamentului.

La fel, prin instituirea dreptului Comisiei de a „solicita și alte informații suplimentare” pot fi create condiții propice apariției și comiterii manifestărilor de corupție, deoarece Comisia va fi în drept de a solicita acte suplimentare, în dependență de interes și scop.

Astfel, există riscul aplicării normei în dependență de scopul urmărit de către membrii Comisiei de concurs.

Ținând cont că în cadrul consiliului sunt reprezentanți ai autorității publice locale, instituțiilor publice ale municipiului Bălți, societății civile, nu este clară proporția de reprezentare în cadrul Consiliului.

Recomandări:

Textul „și de a solicita informații suplimentare” urmează a fi exclus din normă.

La fel, propunem a stabili criterii transparente de selectare a membrilor Consiliului, or, punctul 14 reglementează, în opinia noastră, doar niște condiții în privința unor documente ce urmează a fi prezentate comisiei de concurs, documente ce urmează a fi verificate în vederea corespunderii veridicității acestora.

La fel, propunem stabilirea clară a proporției de reprezentare în cadrul Consiliului, reieșind din componența acestuia stabilită la punctul 13, or, în caz contrar, există riscul ca în componența Consiliului, spre exemplu, din numărul total de 25 de membri, reprezentant al societății civile poate fi acceptat doar un membru.

Astfel, în concluzie, transparentizarea aprobării membrilor Consiliului se impune cu stringență, având la bază criteriile transparente.

Factori de risc:

- Atribuții excesive, improprii sau contrare statutului entității publice
- Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive
- Lacună de drept
- Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive
- Temeiuri neexhaustive/ambigui/subiective pentru refuzul sau inacțiunea entității publice
- Cumularea competențelor de a stabili rigori, a controla aplicarea lor și de a sancționa
- Atribuții extensive de reglementare
- Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative
- Stabilirea unui drept al entității publice în loc de o obligație
- Atribuții paralele

Riscuri de corupție:

- Generale

- 4 -

Capitolul III din proiectul Regulamentului -

Capitolul III - Funcționarea Consiliului
(...)

Obiecții:

Capitolul III conține norme care reglementează funcționarea Consiliului.

Totuși, constatăm și unele lacune în reglementarea funcționării Consiliului.

Astfel, nu se reglementează modul de revocare a membrilor Consiliului, termenul pentru care sunt numiți, dacă sunt sau nu sunt remunerați.

La fel, nu se atestă norme care ar obliga membrul Consiliului să declare un eventual conflict de interese în exercitarea atribuțiilor sale.

Lipsa acestor aspecte va permite aplicarea confuză a normelor privind funcționarea Consiliului cu riscul comiterii manifestărilor de corupție.

Recomandări:

Propunem autorului completarea Regulamentului cu norme care să reglementeze aspectele analizate supra.

Factori de risc:

- Lacună de drept
- Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative

Riscuri de corupție:

- Generale

IV. Concluzia expertizei

Prin proiect se propune aprobarea Regulamentului privind constituirea și funcționarea Consiliului de transparență din municipiul Bălți.

În nota informativă se menționează că obiectivele elaborării sunt:

- crearea unui mecanism legal de dezvoltare mai completă a informațiilor de către APL, persoane juridice, realizarea unei mai mari transparențe în domeniul cheltuirii fondurilor publice, precum și creșterea transparenței procesului decizional;
- facilitarea participării cetățenilor în viața publică locală prin încurajarea implicării publicului în procesele politice și decizionale ale APL și entităților juridice, precum și încurajarea participării cetățenilor la stabilirea priorităților bugetare și la evaluarea contractelor de achiziții;
- îmbunătățirea calității serviciilor furnizate de APL, persoane juridice și întărirea controlului asupra utilizării resurselor alocate în aceste scopuri;
- îmbunătățirea responsabilității APL-urilor, a entităților juridice față de cetățeni și consolidarea încrederii în aceștia.

În proiect au fost atestate unele norme care instituie ambiguități administrative, cu riscul comiterii manifestărilor de corupție.

Astfel, se atestă neclaritate:

în privința procedurii de selectare a membrilor Consiliului;

în privința cadrlui juridic aplicabil Consiliului;

în privința sarcinilor și a funcțiilor Consiliului;

în privința funcționării Consiliului.

Recomandăm autorului excluderea factorilor și a riscurilor de corupție identificați în conținutul proiectului.

Totodată, în vederea creșterii transparenței activității autorității publice locale, menționăm

necesitatea aplicării uniforme a cadrului juridic care conține norme în acest sens.

Astfel, Legea integrității nr.82/2017 are scopul cultivării integrității în sectorul public și a climatului de toleranță zero la corupție în cadrul entităților publice din Republica Moldova. Climatul de integritate instituțională în cadrul autorității publice locale a mun.Bălți urmează să fie cultivat prin realizarea măsurilor de asigurare a integrității instituționale prevăzute la articolul 10 din Legea integrității nr. 82/2017.

În concluzie, menționăm că aplicarea uniformă a cadrului legal în domeniul asigurării integrității instituționale și promovarea unei atitudini intolerante față de corupție crește încrederea societății în entitatea publică.

07.07.2023

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vadim CURMEI, Inspector principal

Digitally signed by Curmei Vadim
Date: 2023.07.07 17:12:30 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Тема: Nr.06/2/10616 din 07.07.2023 la nr.03-19/862 din 26.06.2023

От: <secretariat@cna.md>

Дата: 10.07.2023, 09:40

Кому: <primaria@balti.md>

La nr.03-19/862 din 26.06.2023. Se remite raportul de expertiză anticorupție la proiectul de Decizie a Consiliului mun. Bălți cu privire la aprobarea Regulamentului de funcționare al Consiliului de transparență din mun. Bălți

— Вложения: _____

06-2-10616 07.07.2023.pdf	665 КБ
rea8869 Balti Consiliu.semnat.pdf	764 КБ

REPUBLICA MOLDOVA
PRIMĂRIA
MUNICIPIULUI BĂLȚI
MD-3100, mun.Bălți
piața Independenței, 1
tel.: 0 231 23181, fax: 0 231 22348
E-mail: primaria@balti.md
www.balti.md

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
ПРИМЭРИЯ
МУНИЦИПИЯ БЭЛЦЬ
МД-3100, мун.Бэлць
пл. Индепенденцей, 1
тел.:0231 23181, факс: 0231
22348
E-mail: primaria@balti.md
www.balti.md

Nr. _____
La nr. _____ din _____

**Subdiviziunilor structurale din cadrul Primăriei municipiului Bălți,
consilierilor municipali, reprezentanților partidelor politice și ai societății civile**
(conform listei)

Prin prezenta, Primăria mun. Bălți vă invită la seminarul **Promovarea egalității de gen în exercitarea dreptului electoral**, organizat și desfășurat în parteneriat cu EU4Gender Equality Reform Helpdesk Project, finanțat de Uniunea Europeană și implementat de NIRAS, în data de 21.06.2023, ora 9:00-13:00 (*agenda preliminară se anexează*), în biroul 101 din incinta primăriei. În cadrul acestei discuții, reprezentanții Proiectului EU4Gender Equality, vor aborda:

- rezultatele chestionarului „percepția asupra egalității de gen”;
- particularitățile procesului electoral în mun. Bălți privit prin prisma egalității de gen;
- participarea și liderismul femeilor - experiență internațională;
- participarea/abilitarea politică a femeilor în Republica Moldova;
- abilitarea politică a femeilor din municipiul Bălți;
- problemele apărute în promovarea egalității de gen prin alegeri în municipiul Bălți;
- etc.

De asemenea, Vă rugăm să completați chestionarul, link-ul căruia îl anexăm:
<https://forms.gle/LasiHWkDo2a8xg1x9> Rezultatele acestuia vor facilita o direcționare a discuției mai clară cu privire la problemele întâlnite în procesul electoral și vor fi prezentate în cadrul seminarului.

Totodată, vă informăm că puteți interveni cu propriile prezentări/ întrebări, la partea de probleme și discuții. În acest caz, rugăm să comunicați din timp tema prezentării, persoanei de contact.

Vă rugăm respectuos să comunicați informația privind participarea / neparticiparea la eveniment (numele și prenumele persoanelor delegate, după caz), până în data de 12.06.2023, **persoanei de contact**: Daniela Burlac, specialist principal al Direcției relații cu publicul, tel. 0231 60094, e-mail: drp.primaria@gmail.com.

Secretarul Consiliului mun. Bălți

Irina Serdiuc

Ex. Daniela Burlac, specialist principal
al Direcției relații cu publicul
tel. 0231 60094
Coordonat: Tamara Morar, șef al
Direcției relații cu publicul, tel. 0231 60094

Funded by
the European Union

EU4GenderEquality Reform Helpdesk

NOTA COMPLEMENTARĂ

LA EXPERTIZA DE GEN

A REGULAMENTULUI

PRIVIND CONSTITUIREA ȘI FUNCȚIONAREA

CONSILIULUI DE TRANSPARENȚĂ DIN MUNICIPIUL BĂLȚI

Angela DAVID,

EU4Gender Helpdesk

IULIE 2023

This document was produced in the framework of the EU4Gender Equality Reform Helpdesk project, funded by the European Union and implemented by NIRAS. Its content is the sole responsibility of NIRAS and does not necessarily reflect the views of the European Union.

Implemented by

NIRAS

Funded by
the European Union

CUPRINS

SINTEZA EXPERTIZEI DE GEN AL REGULAMENTULUI.....	3
Propuneri privind integrarea aspectelor de gen în activitatea Consiliului de elaborare a criteriilor de evaluare, a procedurilor de evaluare, a sondajelor etc.	4
Activitățile Consiliului	4
Cadrul legal relevant.	5
Exemple de integrare aspectelor de gen în metodologii de evaluare a politicilor, proceselor, participării, a proiectelor decizionale etc.	9

SINTEZA EXPERTIZEI DE GEN A REGULAMENTULUI

Regulamentul este elaborat în concordanță cu legislația în vigoare, reieșind din scopul și sarcinile obiectiv stabilite la constituirea Consiliului de transparență.

Concomitent, constatăm că la Principiile de activitate ale Consiliului, punctul 7. *Consiliul își organizează și desfășoară activitate în baza următoarelor principii, este prevăzut la lit. d). egalitate și nondiscriminare.*

Ținându-se cont de faptul că Regulamentul stabilește principiile și normele de activitate la constituirea Consiliului, pot fi introduse unele **completări specifice** și anume:

1. Specificarea, prin introducerea **la pct. 6** al Regulamentului, Legii cu privire la asigurarea egalității între femei și bărbați nr. 5 din 09.02.2006, astfel încât să fie expres înțeles faptul ca organizarea și desfășurarea tuturor activităților al Consiliului va fi realizată pe baza legală privind respectarea principiului egalității de șanse;
2. Completarea punctului 11 cu următoarea propoziție: "La constituirea Consiliului se va ține cont de asigurarea principiului egalității de drepturi și șanse între membrii săi femei și bărbați, respectându-se cota minima de reprezentare de 40% pentru ambele sexe"

Totodată, ar fi un plus considerabil prin prisma aspectului calitativ al activităților, dacă se va considera necesitatea prezenței/ reprezentării în componența Consiliului a persoanelor cu dizabilități, precum și asigurarea reprezentării minorităților și a tuturor categoriilor de vârstă!...

Astfel, se poate completa articolul privind componența reprezentării cu următoarea precizare: "precum și a persoanelor cu dizabilități, asigurându-se, totodată, reprezentarea de către toate categoriile de vârstă."

Prezența acestor categorii de persoane va contribui la realizarea activităților de evaluare realistă a transparenței și a impactului distribuirii informațiilor prin diverse mijloace mass-media pentru toate categoriile de vârstă.

3. În evaluarea textului Regulamentului sunt propuse unele completări (prezentate pe câmpul de margine), care pot fi luate în considerare pentru varianta finală a documentului, la decizia responsabililor de elaborare.
4. Tabelul cu chestionar (Anexa nr.2 la Regulament) urmează să fie completat cu poziția "Sexul (F / B)". Această completare ar da posibilitatea de a crea baza de date statistice pentru analiza de gen a componenței Consiliului de transparență.

În concluzie, completările propuse mai sus, precum și principiul egalității deja stipulat în art. 7, lit. d). din Regulament **sunt suficiente și vor asigura reflectarea** faptului că în activitatea Consiliului se va ține cont de aspectele **egalității de șanse** în conformitate cu legislația în vigoare (Legea nr. 5).

Funded by
the European Union

Propuneri privind integrarea aspectelor de gen în activitatea Consiliului de elaborare a criteriilor de evaluare, a procedurilor de evaluare, a sondajelor etc.

Aspectele egalității de șanse și de nediscriminare trebuie să fie integrate în activitatea propriu-zisă a Consiliului după cum este prevăzut în Regulament la **art. 9 - Principalele sarcini ale Consiliului, lit. lit. b), – k)**, unde sunt stipulate o serie de sarcini, sensibile la dimensiunea de gen.

În acest context, în momentul realizării efective a sarcinilor prevăzute (elaborare criteriilor de evaluare; elaborarea procedurilor de evaluare; a sondajelor, rapoartelor, precum și alte activitățile de sprijin și/sau monitorizare organizării, informării și participării cetățenilor la audieri, dezbateri și consultări publice, etc.), membrii Consiliului implicați în procesul elaborării documentelor sau în realizarea altor acțiuni prevăzute, trebuie să includă aspectele de gen, în sensul asigurării prezenței reprezentative femeilor și a bărbaților, înlesnirii participării acestora, cât și a colectării datelor dezagregate pe sexe pentru toate activitățile relevante.

În acest sens, indicăm unele repere specifice egalității de șanse, precum și articole din legislația națională relevante, necesare includerii în viitor în procedurile de evaluare și alte documente/activități ale Consiliului.

Ținându-se cont de următoarele prevederi ale legislației naționale:

- 1) **Transparență** – oferirea, în vederea informării în mod deschis și explicit, de către autoritățile publice care cad sub incidența prezentei legi a tuturor informațiilor privind activitatea lor și consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare și de adoptare a deciziilor (Legea privind transparența în procesul decizional, Nr. 239 din 13.11.2008, art. 2);
- 2) **Abordare complexă a egalității între femei și bărbați** – integrare a principiului egalității între femei și bărbați în politicile și în programele din toate domeniile și la toate nivelurile de adoptare și aplicare a deciziilor (Legea cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați, nr. 5 din 09.02.2006, art. 2);
- 3) **Integritate în sectorul public** – integritatea politică și integritatea instituțională ale tuturor entităților publice din Republica Moldova, astfel încât agenții publici încadrați în aceste entități să-și desfășoare activitatea profesională în strictă conformitate cu interesul public (Legea integrității nr. 82 din 25.05.2017, art. 3);

Activitățile Consiliului cu relevanță la dimensiunea de gen se referă la:

- a) Audieri, dezbateri și consultările publice – unde reprezentarea femeilor trebuie să fie promovată, asigurată și monitorizată;

- b) Realizarea sondajelor prin includerea în chestionarele într-o proporție echitabilă a femeilor, bărbaților, persoanelor cu dizabilități, minoritățile la categoriile de vârstă specifice;
- c) Monitorizarea accesului la informații, la solicitarea informațiilor oficiale deținute de entitățile publice și informarea corespunzătoare a societății cu privire la subiectele de interes public, care trebuie să fie realizată în condițiile asigurării egalității de șanse respectiv pentru persoanele cu dizabilități, minoritățile, persoanele la diferite categorii de vârstă;
- d) Monitorizarea proceselor legate de asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați în domeniul public privind: accesul egal la ocuparea funcțiilor publice; egalitatea de șanse în domeniul electoral, în activitatea partidelor și a altor organizații social-politice; egalitatea de șanse și nediscriminare în resursele informaționale prezentate de APL și persoane juridice ale APL.
- e) *toate proiectele de acte normative, administrative sau investiționale, care pot avea impact social, economic, de mediu (asupra modului de viață și drepturilor omului, asupra culturii, sănătății și protecției sociale, asupra colectivităților locale, serviciilor publice), trebuie să fie prezentate, evaluate și monitorizate cu aspecte de gen, de dizabilități, minorități, categorii de vârstă, integrate.*

Cadrul legal relevant.

Chiar dacă în anumite acte normative nu este prevăzut expres necesitatea integrării, evaluării sau a monitorizării aspectelor de gen, totuși aceste aspecte sunt relevante prin aplicabilitatea Legii nr. 5 cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați, precum și prin declararea principiului egalității și nediscriminării în cadrul Regulamentului. Astfel, prevederile relevante activității Consiliului, abordate prin prisma principiului egalității și nediscriminării vizează:

Legea	Prevederile relevante
Legea privind transparența în procesul decizional, nr. 239 din 13-11- 2008	Articolul 3. Domeniul de aplicare al prezentei legi (1) Domeniul de aplicare al prezentei legi îl constituie totalitatea raporturilor juridice, stabilite în cadrul procesului decizional, dintre cetățeni, asociații constituite în corespundere cu legea , alte părți interesate, pe de o parte, și autoritățile publice, pe de altă parte. (2) Sub incidența prezentei legi cad următoarele autorități publice care elaborează proiecte de decizii, lit. g) autoritățile administrației publice locale . (3) Sub incidența prezentei legi cad, de asemenea, persoanele juridice de drept public și privat care gestionează și utilizează mijloace financiare publice . (4) Autoritățile publice vor consulta cetățenii, asociațiile constituite în corespundere cu legea, alte părți interesate în privința proiectelor de acte normative, administrative care pot avea <u>impact social, economic, de mediu</u> (asupra modului de viață și drepturilor omului, asupra culturii, sănătății și protecției sociale, asupra colectivităților locale, serviciilor publice).
Legea integrității nr. 82 din 25.05.2017	Capitolul II. CULTIVAREA INTEGRITĂȚII ÎN SECTORUL PUBLIC

Legea	Prevederile relevante
	<p>Articolul 10. Măsurile de asigurare a integrității instituționale, Alin.(1) Climatul de integritate instituțională se cultivă prin realizarea următoarelor măsuri:</p> <p>lit. j) asigurarea transparenței în procesul decizional;</p> <p>lit. k) asigurarea accesului la informații de interes public;</p> <p>lit. l) gestionarea transparentă și responsabilă a patrimoniului public, a finanțelor rambursabile și nerambursabile;</p> <p>Articolul 20. Asigurarea transparenței în procesul decizional</p> <p>Articolul 21. Asigurarea accesului la informații de interes Public</p> <p>Articolul 22. Gestionarea transparentă și responsabilă a patrimoniului public, a finanțelor rambursabile și nerambursabile</p> <p>Capitolul III. CONTROLUL INTEGRITĂȚII ÎN SECTORUL PUBLIC</p> <p>Articolul 25. Măsurile de control al integrității în sectorul public</p> <p>Lit.(1) Eficiența cultivării climatului de integritate instituțională și profesională este supusă verificărilor din partea conducătorilor entităților publice, a autorităților anticorupție, a societății civile și mass-mediei.</p> <p>Lit. (6) Societatea civilă și mass-media exercită măsuri de implicare civică și control public asupra tuturor domeniilor de interes public, în special prin:</p> <p>a) participarea în procesele decizionale ale entităților publice;</p> <p>b) asigurarea accesului la informații, solicitarea informațiilor oficiale deținute de entitățile publice și informarea corespunzătoare a societății cu privire la subiectele de interes public;</p> <p>c) întocmirea și publicarea articolelor, studiilor, analizelor, sondajelor, monitorizărilor, rapoartelor și a altor tipuri de informații despre fenomenul corupției, riscurile de corupție, manifestările de corupție, incidentele de integritate din cadrul entităților publice, politicile naționale, sectoriale și instituționale de promovare a integrității în sectorul public.</p> <p>Capitolul IV. CONSOLIDAREA INTEGRITĂȚII ÎN SECTORUL PUBLIC</p> <p>Articolul 35. Măsuri de consolidare a integrității în sectorul public</p> <p>Alin. (2) Agenții publici pot solicita aplicarea măsurilor de consolidare a integrității și au obligația să se conformeze măsurilor aplicate în cadrul entităților publice.</p>
<p>Legea cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați, nr. 5 din 09.02.2006</p>	<p>Articolul 3. Subiectele raporturilor juridice în domeniul egalității între femei și bărbați.</p> <p>Subiecte ale raporturilor juridice de asigurare a egalității între femei și bărbați sînt: <u>statul, persoanele juridice și persoanele fizice (indiferent de vîrstă).</u></p> <p>Capitolul II. ASIGURAREA EGALITĂȚII DE ȘANSE ÎNTRE FEMEI</p>

Legea	Prevederile relevante
	<p>ȘI BĂRBAȚI ÎN DOMENIUL PUBLIC</p> <p>Articolul 6. Accesul egal la ocuparea funcțiilor publice</p> <p>Articolul 7. Egalitatea de șanse în domeniul electoral, în activitatea partidelor și a altor organizații social-politice</p> <p>Articolul 8. Egalitatea de șanse în mass-media</p> <p>Capitolul III. ASIGURAREA EGALITĂȚII DE ȘANSE ÎNTRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI ÎN DOMENIUL SOCIAL-ECONOMIC</p> <p>Articolul 9. Accesul egal la angajare</p> <p>Articolul 10. Cooperarea angajatorului cu angajații și cu reprezentanții sindicatelor</p> <p>Articolul 11. Acțiunile discriminatorii ale angajatorului</p> <p>Articolul 12. Accesul egal la activitatea de întreprinzător</p> <p>Articolul 12¹. <u>Accesul egal la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii</u></p> <p>Capitolul IV. ASIGURAREA EGALITĂȚII DE ȘANSE ÎNTRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI LA EDUCAȚIE ȘI SĂNĂTATE</p> <p>Capitolul V. CADRUL INSTITUȚIONAL DE ASIGURARE A EGALITĂȚII DE ȘANSE ÎNTRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI</p> <p>Articolul 20. Competența autorităților administrației publice locale</p> <p>(1) De competența autorităților administrației publice locale țin:</p> <p>a) asigurarea integrării principiului de egalitate între femei și bărbați în politici, programe, acte normative și investiții financiare la nivel local;</p> <p>b) monitorizarea implementării programelor, organizarea campaniilor de informare, a cercetărilor și altor acțiuni privind egalitatea între femei și bărbați la nivel local;</p> <p>c) colaborarea cu organizațiile neguvernamentale, fundațiile, sindicatele, patronatul și organismele internaționale care contribuie la implementarea egalității între femei și bărbați;</p> <p>c¹) prezentarea către Ministerul Muncii și Protecției Sociale, în modul stabilit, a rapoartelor despre situația în teritoriul administrat privind implementarea politicii naționale de asigurare a egalității de șanse între femei și bărbați;</p> <p>d) alte atribuții de domeniu, conform legislației.</p> <p>(2) În cadrul autorităților administrației publice locale funcționează unități gender.</p> <p>(3) Unitatea gender:</p>

Legea	Prevederile relevante
	<p>a) prezintă propuneri de integrare a principiului egalității între femei și bărbați în politicile, programele și actele normative ale administrației publice locale, în bugetele unităților administrativ-teritoriale;</p> <p>b) colaborează cu organizații neguvernamentale și cu alte organizații în problema egalității între femei și bărbați;</p> <p>c) <i>participă la examinarea petițiilor persoanelor juridice și ale persoanelor fizice asupra cazurilor de discriminare după criteriul de sex;</i></p> <p>d) monitorizează activitatea administrației publice locale în domeniu;</p> <p>e) prezintă periodic autorităților administrației publice locale rapoarte despre lucrul efectuat;</p> <p>e¹) elaborează rapoarte privind implementarea politicii naționale de asigurare a egalității de șanse între femei și bărbați pentru a fi prezentate organului specializat;</p> <p>f) exercită alte atribuții de domeniu, conform legislației.</p> <p>(4) În cadrul autorităților administrației publice locale de nivelul întâi, funcțiile unității gender sînt exercitate de către secretarul consiliului local.</p> <p>(5) Responsabilitatea pentru realizarea de către administrația publică locală a atribuțiilor stabilite de lege și pentru asigurarea activității unităților gender din subordine revine, respectiv, președintelui raionului și primarului.</p>

Exemple de integrare aspectelor de gen în metodologiile de evaluare a politicilor, proceselor, a proiectelor decizionale, a reprezentării etc.

Activitatea	Întrebări-cheie privind egalitatea de șanse între femei și bărbați
PRE-TEST de verificare a relevanței dimensiunii de gen	<p>Cheia și baza identificării relevanței dimensiunii de gen le constituie obținerea datelor dezagregate pe sexe și examinarea următoarelor întrebări:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Propunerea este adresată unuia sau mai multor grupuri-țintă?2) Care sunt aceste grupuri?3) Va afecta aceasta propunere viața de zi cu zi a unei părți a populației?4) Există diferențe între femei și bărbați în acest domeniu de politică (cu privire la drepturile, resursele, participarea, valorile și normele ce țin de gen)?
Procesul planificării	<p>Se bazează pe principiile generale ale asigurării egalității de gen, pe reducerea discriminărilor de natura social-economică a femeilor, îmbunătățirea poziției și abilitării femeilor, inclusiv prin următoarele întrebări:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Ce impact va avea politica publică (în elaborare sau revizuire) asupra situației femeilor și a bărbaților?2. Care sunt factorii ce determină diferențele gender în sfera analizată?3. Ce decizii, acțiuni pot fi întreprinse pentru reducerea diferențelor de gen?
Topografierea reprezentării de gen.	<p>Întrebarea de bază - „Câte femei și câți bărbați?”</p> <p>Răspunsul ne oferă informații privind proporția femeilor și bărbaților aflați la toate nivelurile procesului decizional și aflați în cadrul diferitelor operațiuni, adică factorii de decizie, personalul și utilizatorii.</p> <p>Întrebările pot fi următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none">⇒ Câte femei și câți bărbați sunt membrii în consilii/ comisii/ comitete și câți sunt președinți?⇒ Cu câte femei și cu câți bărbați au fost anunțați?⇒ Câte femei și câți bărbați au fost consultați de consilii/comisii în procesul de luare a deciziilor?⇒ Câte femei și câți bărbați primesc asigurări sociale?⇒ Câte femei și câți bărbați fac parte din echipa de implementare a programelor și proiectelor?

Activitatea	Intrebări-cheie privind egalitatea de șanse între femei și bărbați
	⇒ Câte femei și câți bărbați fac parte din grupul-țintă al politicilor, programelor și proiectelor? etc.
La elaborarea politicilor, programelor, proiectelor, revizuirea documentelor interne, reorganizarea proceselor și evaluarea procedurilor de lucru în vederea integrării aspectelor de gen atât personalul instituției, cât și managementul superior	Întrebările-cheie în cadrul analizei de gen sunt: <ol style="list-style-type: none">1. Cine este țintă (atât directă, cât și indirectă) a politicii, programului sau procesului intern – femeile și/sau bărbații?2. Cine va beneficia, cine va pierde? Câte/care femei? Câți/care bărbați?3. Au fost consultate femeile și bărbații cu privire la „problema” intervenției de rezolvat? Cum au fost implicați în elaborarea soluției?4. Intervenția dată conduce la divizarea sarcinilor, responsabilităților și a resurselor în rândul bărbaților și femeilor?5. Care dintre nevoile femeilor și bărbaților vor fi satisfăcute prin intervenție: practice, strategice sau ambele?6. Unde există oportunități sau puncte forte pentru schimbare? Și cum pot fi folosite cel mai bine?7. Ce mecanisme specifice pot fi propuse pentru a încuraja și a permite femeilor să participe la inițiativa sau programul de politică, în ciuda localizării lor tradiționale și a poziției subordonate?8. Care este impactul pe termen lung în ceea ce privește capacitatea femeilor de a-și asuma responsabilitatea pentru reprezentare, participare la procesele decizionale și pentru rezolvarea problemelor colective?9. Care este cel mai bun mod de a construi și de a consolida angajamentul instituției față de avansarea femeilor?
Evaluarea nevoilor de gen	Nevoile de gen practice. Intervențiile îndreptate spre soluționarea nevoilor de gen practice satisfac o necesitate curentă percepută într-un context specific, de multe ori, legate de condiții deficiente de viață. Satisfacerea nevoilor de gen practice nu contestă diviziunea de gen a muncii sau a poziției de subordonare a femeii existentă în societate, deși aceasta poate fi cauzată de nevoile de gen practice ale femeilor. Intervențiile destinate satisfacerii nevoilor de gen practice ale femeilor includ: <ul style="list-style-type: none">⇒ Aprovizionarea cu apă;⇒ Furnizarea de servicii de sănătate;⇒ Oportunități pentru a obține venit pentru asigurarea gospodăriei;⇒ Furnizarea de locuințe și servicii de bază;

Activitatea	Intrebări-cheie privind egalitatea de șanse între femei și bărbați
	<p>⇒ Distribuirea de produse alimentare.</p> <p>Nevoile de gen strategice.</p> <p>Nevoile de gen strategice ale femeilor sunt cauzate de statutul social subordonat al femeilor și variază în funcție de context. Acestea se referă la diviziunea de gen a muncii, putere, control și pot include aspecte, precum drepturile egale, violența în familie, salariile egale și controlul asupra corpului lor. Satisfacerea nevoilor de gen strategice ajută femeile în obținerea egalității și provoacă schimbarea poziției lor de subordonare, inclusiv a rolului lor în societate.</p> <p>Intervențiile care se referă la nevoile de gen strategice ale femeilor includ:</p> <ul style="list-style-type: none">⇒ Provocări în diviziunea de gen a muncii;⇒ Ameliorarea poverii muncii domestice și de îngrijire a copilului;⇒ Eliminarea formelor instituționalizate de discriminare, cum ar fi legile și sistemele juridice părtinitoare, în favoarea bărbaților;⇒ Furnizarea de servicii de sănătate a reproducerii, acordând femeilor dreptul de decizie privind fertilitatea;⇒ Măsuri împotriva violenței masculine.
Analiza gen în cadrul evaluării proiectului (Matricea)	<p>Analiza a patru grupuri ale societății – pe verticală</p> <p>Se analizează impactul intervențiilor pentru cele patru grupe: femei, bărbați, gospodării și comunitate. Alte grupuri (în funcție de obiectivele proiectului și ale comunității în cauză), cum ar fi: grupa de vârstă, clasă, etnie etc., pot fi adăugate, după caz.</p> <p>Pe verticală cele patru categorii principale sunt:</p> <ol style="list-style-type: none">I. Femeile – se referă la femeile de toate vârstele, care se află în grupul-țintă sau pentru toate femeile din comunitate.II. Bărbații – se referă la bărbații de toate vârstele, care se află în grupul-țintă sau pentru toți bărbații din comunitate.III. Gospodăriile – se referă la toate femeile, bărbații și copiii, care trăiesc împreună, chiar dacă aceștia nu fac parte dintr-o familie. Deși tipul gospodăriei poate varia chiar și în cadrul aceleiași comunități, bărbații știu mereu ce constituie „gospodărie” sau „familie”. Pentru această categorie, în GAM, se va utiliza propria definiție sau unitate de analiză.IV. Comunitate – noțiune care privește toată lumea din zona proiectului. Scopul analizei acestei categorii îl constituie extinderea relațiilor dincolo de familie. Cu toate acestea, comunitățile sunt complexe și, de obicei, cuprind un număr diferit de grupuri de persoane cu interese

Activitatea	Intrebări-cheie privind egalitatea de șanse între femei și bărbați
	<p>diferite. Deci, dacă o „comunitate” definită nu este relevantă în contextul proiectului, acest grup de analiză poate fi eliminat.</p> <p>Analiza a patru categorii de impact – pe orizontală</p> <p>Se analizează impactul pe patru categorii: muncă, timp, resurse (luând în considerare atât accesul, cât și controlul), și factorii socio-culturali. Aceste categorii apar orizontal pe matricea GAM.</p> <ol style="list-style-type: none">i. Munca – se referă la schimbări în sarcini (de exemplu, căratul apei de la râu), nivelul de calificare necesar (calificat sau necalificat, învățământ formal, instruire) și a capacității de muncă (câți oameni efectuează o sarcină și cât de mult pot face? Este necesar să se angajeze muncitori sau membrii gospodăriei pot realiza sarcina singuri?).ii. Timpul – se referă la schimbări în cantitatea de timp: trei ore, patru zile ș.a.m.d. (Este nevoie de a efectua sarcina asociată cu proiectul sau cu activitatea?).iii. Resursele – categorie, care denotă la modificările în accesul la resurse (venituri, terenuri, credit), ca urmare a proiectului și gradul de control asupra modificării resurselor (mai mult sau mai puțin) pentru fi în grupă analizată.iv. Factorii socio-culturali – se referă la schimbarea aspectelor sociale în viețile participanților (inclusiv modificări ale rolurilor de gen sau de stare), ca urmare a proiectului.
Examinarea alocării resurselor.	<p>Când se face referire la resurse, se ia în considerare orice mijloc, care este necesar pentru îndeplinirea activităților (resurse materiale, bani, timp, spațiu etc.).</p> <p>Întrebarea de bază – "Cum sunt alocate resursele – bani, spațiu și timp – pentru femei și pentru bărbați?"</p> <p>Răspunsurile la întrebarea denotă cum sunt împărțite resursele între femei și bărbați pentru diferite operațiuni.</p> <p>Întrebările sunt de tipul:</p> <ul style="list-style-type: none">⇒ Ce sumă primesc bărbații și ce sumă primesc femeile în cadrul sistemului de asigurări sociale?⇒ Cât vorbesc femeile și cât vorbesc bărbații la întâlnirile comisiilor?⇒ Ce spațiu folosesc fetele și băieții la grădiniță? etc.
Analiza condițiilor.	<p>Acestea sunt întrebări calitative și vizează:</p> <ul style="list-style-type: none">⇒ Care sunt motivele împărțirii pe sexe și ale alocării existente a resurselor între bărbați și femei?

Activitatea	Intrebări-cheie privind egalitatea de șanse între femei și bărbați
	<ul style="list-style-type: none">⇒ De ce unor probleme diferite li se alocă timp diferit la întâlnirile organizate de administrație?⇒ Ce valoare este atribuită experiențelor și cunoștințelor femeilor și bărbaților în cadrul comunității?⇒ Dacă femeile și bărbații au moduri diferite de acces la informații, cărui fapt i se datorează acest lucru?⇒ De ce femeile și bărbații dispun de posibilități diferite de participare la întruniri?⇒ Cum pot fi schimbate metodele de lucru, pentru ca femeile și bărbații să participe în mod egal? etc.
Formularea obiectivelor noi.	Întrebările-cheie: <ul style="list-style-type: none">⇒ Cum reacționăm la aspectele de inegalitate identificate?⇒ Ce acțiuni sunt necesare pentru remediarea disparităților de gen identificate?⇒ Care sunt cele mai bune metode pentru a crește implicarea femeilor în luarea deciziilor?⇒ Care sunt aspectele prioritare asupra cărora trebuie să se intervină?
Evaluarea impactului propunerii asupra femeilor și bărbaților	Conținutul testului de gen: <ul style="list-style-type: none">▪ Care sunt persoanele afectate de noul regulament (direct sau indirect) și cum sunt aceste persoane sau grupuri de persoane dezagregate pe sexe? Dacă nimeni nu este afectat, explicați de ce.▪ Identificarea posibilelor diferențe între situația femeilor și bărbaților în domeniu.▪ Care dintre aceste diferențe restricționează accesul la resurse și la drepturile fundamentale? De ce?▪ Identificarea impactului anticipat pozitiv sau negativ ținând cont de întrebările de mai sus.▪ Există măsuri de reducere sau compensare a impactului negativ? Care sunt acestea?
Formularea propunerilor menite să promoveze egalitatea de gen, ca răspuns	De exemplu, poate viza: <ul style="list-style-type: none">• promovarea accesului femeilor în sectoarele, în care acestea sunt subreprezentate;• promovarea accesului femeilor la procesul decizional, consultări publice;

Funded by
the European Union

<i>Activitatea</i>	<i>Intrebări-cheie privind egalitatea de șanse între femei și bărbați</i>
la situația existentă	<ul style="list-style-type: none">• promovarea co-responsabilității administrației publice, a întreprinderilor și a activităților de îngrijire;• promovarea utilizării statisticilor și studiilor privind genul;• prevenirea violenței bazate pe gen;• eliminarea stereotipurilor și a rolurilor de gen

PROIECT

Anexa
la decizia Consiliului mun. Bălți
nr. ___ din _____ 2023

**REGULAMENTUL
PRIVIND CONSTITUIREA ȘI FUNCȚIONAREA
CONSILIULUI DE TRANSPARENTĂ DIN MUNICIPIUL BĂLȚI**

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. **Scopul** prezentului regulament constă în determinarea componenței, sarcinilor, responsabilităților și modului de funcționare a Consiliului de Transparență din mun. Bălți (în continuare – Consiliu).
2. Consiliul este un organ consultativ, la nivel municipal, format dintr-un grup de cetățeni de diferite profesii, ocupații, domenii de activitate interesați să participe, în mod voluntar, la **monitorizarea transparenței** autorităților administrației publice locale (în continuare – APL), întreprinderilor, organizațiilor și instituțiilor ce își desfășoară activitatea pe teritoriul municipiului Bălți, administrează și utilizează resurse financiare publice (în continuare – persoane juridice), precum și **asistarea acestora în creșterea transparenței** procesului decizional. Consiliul îi încurajează pe acestea să promoveze participarea cetățenilor la viața publică locală, în special prin încurajarea implicării publicului în politicile și procesele decizionale și stimularea participării cetățenilor la stabilirea priorităților bugetare și evaluarea contractelor de achiziții.
3. **Transparență** este principiul organizării activității APL-urilor și a persoanelor juridice, care asigură accesul publicului la informații, implicarea acestuia în dezbateri și luare a deciziilor și efectuarea controlului public asupra executării acestora.
4. Consiliul este apolitic, este organizat și funcționează în alte scopuri decât obținere de venit.
5. APL asigură Consiliul cu spațiu pentru desfășurarea eficientă a activităților în vederea realizării obiectivelor sale.
6. Consiliul funcționează în baza Constituției Republicii Moldova, Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006, Legii integrității nr. 82 din 25.05.2017, Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239 din 13.11.2008, Legii privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011, Legii cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați nr. 5 din 09.02.2006, altor acte legislative în vigoare aprobate la nivelul național și cel local în domeniul anticorupție.

Principiile de activitate ale Consiliului

7. Consiliul își organizează și desfășoară activitate în baza următoarelor principii:

- a. legalitate;
- b. transparență;
- c. intoleranță față de fenomenul corupției;
- d. egalitate și nondiscriminare;
- e. implicare și participare;
- f. responsabilitate;
- g. integritate;
- h. colaborare, comunicare, unire a societății;
- i. neafiliere politică;
- j. flexibilitate;
- k. independență.

Добавлено примечание ([УзМ1]): ! Foarte bine!
Termenul corect ar fi: nediscriminare

Scopul principal și sarcinile Consiliului

8. Consiliul este creat în următoarele scopuri:

- a. efectuarea unei evaluări independente a nivelului de transparență al APL-urilor, persoanelor juridice;
- b. contribuția la îmbunătățirea calității muncii și a accesului informațional al APL-urilor, persoanelor juridice;
- c. stabilirea unui dialog eficient între cetățeni și reprezentanții APL-urilor, persoane juridice, având ca scop creșterea nivelului de transparență a activităților acestora și a transparenței procesului decizional, promovând înțelegerea modului în care sunt conduse sarcini publice locale;
- d. interacțiunea cu APL-urile, persoane juridice în procesul de implementare a standardelor de management deschis, luarea deciziilor mai atentă de către acestea, ceea ce, la rândul său, va duce la creșterea încrederii publicului, reducerea corupției și creșterea eficienței serviciilor publice.
- e. acordarea de sprijin APL-urilor, persoanelor juridice în desfășurarea consultărilor publice, implementarea măsurilor de transparență, încurajarea acestora să publice documente și informații cheie;
- f. stimularea participării cetățenilor la viața publică locală, în special prin implicarea publicului în procesele de elaborare de politici și de luare a

Добавлено примечание ([УзМ2]): +de adăugat:
și principiul egalității în reprezentarea cetățenilor;

Добавлено примечание ([УзМ3]): poate de reformulat?
"și în cadrul procesului decizional, asigurându-se creșterea încrederi..."

deciziilor, stabilirea priorităților bugetare și evaluarea contractelor de achiziții.

Добавлено примечание ((УзМ4)): + de adăugat: , în condițiile respectării egalității de șanse pentru femei și bărbați.

9. **Principalele sarcini** ale Consiliului sunt:

- a. formarea unei liste de APL, persoane juridice pentru o evaluare independentă a nivelului de transparență a APL, persoane juridice;
- b. determinarea criteriilor de evaluare a nivelului de transparență al APL-urilor, persoanelor juridice;
- c. elaborarea și aprobarea unui program de monitorizare a nivelului de transparență a APL-urilor, persoanelor juridice și a ratingului acestora, evidențiind aspectele metodologice și metodice ale unei evaluări independente;
- d. elaborarea și aprobarea procedurii de realizare a unei evaluări independente a nivelului de transparență a APL-urilor, persoanelor juridice;
- e. organizarea și desfășurarea unei evaluări independente a nivelului de transparență a APL-urilor, persoanelor juridice, inclusiv, identificarea, sintetizarea și analiza opiniei publice;
- f. formarea ratingului instituțiilor;
- g. colectarea feedback-ului privind satisfacția cetățenilor față de serviciile publice;
- h. formarea de propuneri pentru îmbunătățirea nivelului de transparență a APL-urilor, persoanelor juridice;
- i. participarea la consultări publice cu societatea civilă în procesul decizional al Consiliului municipal Bălți și al primarului municipiului Bălți;
- j. elaborarea și implementarea activităților și campaniilor de conștientizare a cetățenilor cu privire la consultările publice cu societatea civilă în procesul decizional al Consiliului municipal Bălți și al primarului municipiului Bălți, fenomenul corupției, bugetul civil anual, achizițiile publice, despre serviciile la care au dreptul și despre standardele care pot fi așteptate etc. (campanii de informare, lecții publice, seminare, mese rotunde, conferințe etc.);
- k. acordarea sprijinului privind soluționarea plângerilor cetățenilor în ceea ce privește transparența, responsabilitatea și alte aspecte;
- l. alte sarcini și funcții din competența Consiliului.

Добавлено примечание ((AP5)): De substituit cu cuvântul "opiniilor"

Добавлено примечание ((УзМ6)): , inclusiv față de accesul la informație

Отформатировано: выделение цветом

Добавлено примечание ((УзМ7)): Totodată, aici trebuie să se țină cont la elaborarea metodologiei de evaluare ca să fie asigurată reprezentarea egală a femeilor și a bărbaților, persoanelor cu dizabilități, minorităților și a tuturor categoriilor de vârstă

Добавлено примечание ((УзМ8)): + se poate de adăugat lit.k, care este preluat din textul Memorandumului pg 5. Deoarece, mecanismul plângerilor și monitorizarea plângerilor este foarte importantă prin prisma discriminării și egalității de șanse!...

II. CONSTITUIREA CONSILIULUI

Numărul de membri și durata mandatului Consiliului

10. Componența cantitativă a Consiliului se aprobă prin decizia Consiliului municipal Bălți în conformitate cu necesități de asigurare a funcționării cât mai eficiente a Consiliului.
11. Consiliul este format din 25 de membri, inclusiv, coordonatorul, coordonatorul adjunct, secretarul (în continuare – organul de conducere). La formarea Consiliului se va ține cont de asigurarea principiului egalității de drepturi și șanse între membrii săi femei și bărbați, respectându-se cota minima de reprezentare de 40% pentru ambele sexe.
12. Consiliul se constituie pe durata Memorandumului de cooperare între unitatea administrativ-teritorială municipiul Bălți, prezentat de Consiliul municipiului Bălți, și Proiectul UE/GIZ „Consolidarea statului de drept și mecanismele anticorupționale în Republica Moldova”, aprobat prin decizia Consiliului municipal Bălți nr. 4/7 din 29.03.2022.

Добавлено примечание ([УзМ9]):

Добавлено примечание ([УзМ10]): Ar fi un plus considerabil dacă se va ține cont (dacă este real și posibil) și de prezenta a persoanelor cu dizabilități, poate minorităților, dar și asigurarea reprezentării în consiliul a tuturor categoriilor de vârstă... deoarece acestia pot contribui la evaluarea corectă a transparenței și a impactului distribuirii informațiilor prin diverse mijloace mass-media pentru toate categoriile de vârstă.

Добавлено примечание ([УзМ11]): Asta e tare trist... ar fi bine sa fie pe o perioada mai lunga de timp până se asigura funcționalitatea și respectarea tuturor principiilor... dar, e bine si asa.

Componența calitativă a Consiliului

13. Consiliul include reprezentanți ai:
- APL;
 - instituțiilor publice ale municipiului Bălți;
 - asociațiilor obștești locale;
 - societății civile.
14. Membru al Consiliului poate fi o persoană fizică care își desfășoară activitatea în municipiul Bălți și corespunde, în totalitate, următoarelor condiții (declarată pe propria răspundere):
- este cetățean al Republicii Moldova;
 - a împlinit vârsta de 18 ani;
 - nu are antecedente penale;
 - are domiciliul permanent/temporar în municipiul Bălți;
 - are experiență de participare la lucrările organelor consultative și (sau) de experți, calificări profesionale în domenii prioritare de activitate ale APL, persoane juridice, al căror nivel de transparență va fi evaluat de Consiliul.
 - are studii corespunzătoare activității de bază a APL și/sau activității persoanelor juridice, ale căror activitate va fi evaluată de către Consiliul.

Добавлено примечание ([УзМ12]):

15. Nu pot face parte din Consiliul deputați, miniștri, conducători ai autorităților statului care exercită o funcție legislativă sau judecătorească, primar, consilierii municipali, conducători ai serviciilor desconcentrate și serviciilor publice locale. În același timp, aceștia pot participa oricând la lucrările Consiliului pentru informare și prezentare a întrebărilor referitor la problemele examinate de către Consiliul.
16. La ședințele Consiliului pot participa consilierii municipali pentru a aduce în discuția publică din cadrul ședințelor ordinare ale Consiliului municipal Bălți cele mai importante probleme examinate de către Consiliul.
17. Membrii Consiliului vor manifesta o atitudine constructivă și reprezentativă față de mun. Bălți și vor desfășura activități voluntare pentru binele comunității.
18. Membrii Consiliului urmează să respecte cerințele de prelucrarea și protecția datelor cu caracter personal și nu pot împiedica în niciun fel activitatea Consiliului.

Ordinea de formare a componenței Consiliului

19. Persoanele care doresc să devină membrii Consiliului trebuie să perfecteze o declarație prin care își exprimă dorința de a intra în componența Consiliului, inclusiv, consimțământul pentru prelucrarea datelor cu caracter personal, și o anchetă (date biografice standard) (în continuare – documente), în conformitate cu modelele aprobate prin anexele nr. 1 și nr. 2 la prezentul Regulament.
20. Documentele se examinează de către Comisia de concurs (în continuare – Comisia), aprobată prin dispoziția primarului municipiului Bălți.
21. În componența comisiei intră un președinte, un secretar și membri de până la 7 persoane dintre reprezentanții direcțiilor și secțiilor primăriei, ținând cont de calificare profesională a acestora în domeniul de activitate a Consiliului.
22. Comisia plasează pe site-ul oficial al primăriei o notificare despre începerea procedurii de constituire a Consiliului pentru o perioadă de cel puțin 10 zile lucrătoare. Anunțul trebuie să conțină informații cu privire la termenul limită și adresa pentru înaintarea propunerilor de candidați către Consiliul.
23. În termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data limită de acceptare a documentelor, Comisia își desfășoară o ședință la care se examinează documentele depuse de către candidați, analizând corespunderea acestora cerințelor stabilite pentru membrii Consiliului.
24. Membrii Comisiei au dreptul de a se familiariza cu orice materiale prezentate pentru participare la concurs și de a solicita informații suplimentare.
25. Membrii Comisiei sunt obligați să păstreze confidențialitatea și să fie obiectivi

la examinarea documentelor.

26. Membrii Comisiei selectează candidații care îndeplinesc criteriile specificate în prezentul Regulament, luând o decizie privind includerea sau refuzul de a fi incluși în componența Consiliului cu majoritate de voturi.
27. În baza rezultatelor ședinței, Comisia întocmește procesul-verbal al ședinței și proiectul de dispoziție a primarului municipiului Bălți privind aprobarea componenței nominale a Consiliului.
28. Procesul-verbal al ședinței Comisiei se aprobă de către președintele Comisiei și se semnează de secretarul Comisiei.
29. După emiterea dispoziției primarului de aprobare a componenței nominale a Consiliului, Comisia transmite candidaților o înștiințare privind includere sau refuz de includere în componența Consiliu, indicând motive.
30. Membrii Consiliului aprobați prin dispoziția primarului municipiului Bălți primesc legitimații care le confirmă statutul.

Prima ședință de constituire a Consiliului

31. Președintele Comisiei convoacă membrii Consiliului la prima ședință.
32. Procesul-verbal al primei ședințe a Consiliului și decizia privind alegerea organului de conducere se întocmesc de către secretarul Comisiei.
33. Dintre membrii Consiliului cu votul majorității celor prezenți sunt aleși un coordonator, un coordonator adjunct și un secretar.

Atribuțiile coordonatorului, adjunctului său și ale secretarului Consiliului

34. **Coordonatorul** are următoarele atribuții:
 - a. convocarea și desfășurarea ședințelor Consiliului;
 - b. asigurarea formării ordinii de zi a ședințelor Consiliului;
 - c. informează Consiliul municipal Bălți despre problemele identificate în comunitate și propuneri de rezolvare a lor;
 - d. reprezintă Consiliul în fața autorităților, instituțiilor publice și private și a mass-media;
 - e. îndeplinește alte atribuții încredințate de către Consiliul.
35. Principalele atribuții ale **coordonatorului adjunct** sunt:
 - a. înlocuirea coordonatorului în cazul absenței acestuia la toate activitățile Consiliului;

- b. pregătirea rapoartelor privind activitatea Consiliului;
 - c. îndeplinește alte atribuții încredințate de către Consiliul.
- 36.Principalele atribuții ale **secretarului** sunt:
- a. asigurarea organizării ședințelor Consiliului;
 - b. informarea membrilor Consiliului cu privire la problemele ce vor fi discutate la ședințele Consiliului;
 - c. implementarea lucrărilor de birou ale Consiliului (întocmirea proceselor-verbale, a altor documente privind activitățile Consiliului, perfectarea și distribuirea documentelor necesare înainte și după ședințele Consiliului);
 - d. numărarea și evidența voturilor la ședințele Consiliului;
 - e. îndeplinirea altor sarcini de asigurare a activității Consiliului.
- 37.Atribuțiile **membrilor** Consiliului:
- a. participarea la ședințele Consiliului;
 - b. formularea propunerilor pentru ordinea de zi a ședințelor;
 - c. efectuarea de sondaje de opinie publică, prezentarea de studii și/sau evaluări proprii etc. despre probleme legate de specificul activității Consiliului;
 - d. înaintarea solicitărilor de fonduri/sprijin caritabil de la instituții, asociații obștești și agenți economici pentru proiecte legate de activitatea Consiliului;
 - e. înaintarea propunerilor coordonatorului privind convocarea ședințelor extraordinare ale Consiliului;
 - f. înaintarea întrebărilor raportorilor în cadrul ședințelor, prezentarea propriei viziuni asupra rezolvării problemelor discutate;
 - g. participarea la întocmirea și prezentarea rapoartelor, informațiilor etc.;
 - h. îndeplinirea altor sarcini de asigurare a activității Consiliului.
- 38.Membrii Consiliului pot asista la ședințele comisiilor consultative de specialitate și ședințele ordinare, extraordinare ale Consiliului municipal Bălți.
- 39.Pentru activitatea desfășurată, membrii Consiliului își asumă responsabilitate în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.
- 40.Calitatea de membru al Consiliului încetează în cazul demisiei proprii, decesului, precum și în cazul în care se constată încălcarea prevederilor pct. 13 sau 14 ale prezentului Regulament. De asemenea, calitatea de membru încetează odată cu dizolvarea Consiliului.

III. FUNCȚIONAREA CONSILIULUI

41. Ședințele Consiliului se convoacă la necesitate, dar cel puțin o dată pe trimestru.
42. Consiliul poate fi convocat la ședințe extraordinare la solicitare a cel puțin o treime (9) dintre membrii Consiliului.
43. Ședințele Consiliului sunt convocate și conduse de către coordonator, iar în lipsa acestuia - de către coordonatorul adjunct, care stabilește ordinea de zi a ședințelor de comun acord cu membrii Consiliului.
44. Ședințele Consiliului sunt deliberative dacă la acestea participă cel puțin jumătate plus unu din membrii Consiliului.
45. Ședințele Consiliului se desfășoară în sediul primăriei sau al unei instituții de învățământ, de sănătate, de alimentație publică, organizație nonprofit în ziua și ora desemnată a ședinței.
46. Deciziile Consiliului se aprobă cu votul majorității membrilor prezenți.
47. Deciziile Consiliului se remită primăriei spre publicare pe pagina oficială a instituției în termen de 5 zile lucrătoare după ședința Consiliului.
48. Deciziile aprobate de către Consiliul au caracter de recomandare pentru APL.
49. Opinii separate ale membrilor Consiliului pe marginea problemelor discutate pot fi anexate la procesul-verbal al ședinței.
50. În cazul în care pe parcursul ședințelor intervine o problemă de procedură care nu este reglementată de normele prezentului Regulament, aceasta se decide de către președintele, ținând cont de opiniile membrilor Consiliului.

IV. DISPOZIȚII FINALE

51. Regulamentul poate fi modificat prin decizia Consiliului municipal Bălți.

Vezi si propuneri pentru Anexa 2.!

Anexa nr. 1
la Regulamentul privind constituirea și funcționarea
Consiliului de transparență din municipiul Bălți

Primaria municipiului Bălți
de la _____

(numele, prenumele)

(adresa, nr. de telefon al solicitantului)

CERERE

privind includerea în Consiliul de transparență din municipiul Bălți

Eu, _____,
(numele, prenumele)

rog să fiu inclus(-ă) în Consiliul de transparență din municipiul Bălți.

În cazul în care candidatura mea este aprobată, confirm că îndeplinesc cerințele pentru a fi membru al Consiliului de transparență din municipiul Bălți, îmi exprim acordul pentru a intra în componența Consiliului.

Eu, _____ sunt de acord cu prelucrarea datelor mele personale.
(numele, prenumele)

Dacă datele mele personale se modifică, mă angajez să informez operatorul despre aceasta în termen de zece zile.

Durata acestui consimțământ este limitată de durata mandatului Consiliului din care sunt membru.

Sunt familiarizat(-ă) cu drepturile subiectului datelor cu caracter personal, prevăzute de Legea Republicii Moldova nr. 133 din 8 iulie 2011 „Cu privire la datele cu caracter personal”.

« ____ » _____ 20 ____ / _____
(semnătură) (numele, prenumele)

La cererea se anexează:

1) CV-ul candidatului la Consiliu.

« ____ » _____ 20 ____ / _____
(semnătură) (numele, prenumele)

Anexa nr. 2
la Regulamentul privind constituirea și funcționarea
Consiliului de transparență din municipiul Bălți

CHESTIONAR
al candidatului la Consiliul de transparență din municipiul Bălți

Nr. d/o	Informații despre candidat	Coloană pentru completare
1.	Numele, prenumele	
2.	Locul de muncă, funcție	
3.	Data nașterii	
4.	Sexul (F / M)	
4-5.	Domiciliul	
5-6.	Numărul de contact	
6-7.	Adresa de e-mail (dacă există)	
7-8.	Studii, denumirea instituției de învățămînt	
8-9.	Existența unui titlu academic, grad academic	
9-10.	Activitatea de muncă în ultimii 5 (cinci) ani	
10-1.	Activitate socială în ultimii 5 (cinci) ani	
11-1.	Existența/lipsa antecedentelor penale neridicate sau nestinse	

Добавлено примечание (Уэм13): Опытная профессиональная

Добавлено примечание (Уэм14): Опытная в социальных / экспертная / участие

« _____ » _____ 20 _____ / _____
(semnătură) (numele, prenumele)

PROCES-VERBAL
al dezbaterilor publice în procesul decizional
„Cu privire la aprobarea Regulamentului de funcționare a consiliului
de transparență din municipiul Bălți”

din 12.05.2023, ora 15.00, bir. nr. 334 din incinta Primăriei mun. Bălți

Prezenți la dezbateri publice – 13 persoane – părțile cointeresate (lista se anexează) din care:

- reprezentanții primăriei mun. Bălți;
- consilierii Consiliului mun. Bălți;
- reprezentanții asociațiilor obștești.

ORDINEA DE ZI

1. Cu privire la aprobarea Regulamentului de funcționare a consiliului de transparență din municipiul Bălți.

Raportor – Ludmila Dovgani, șeful Direcției administrație publică.

Dovgani Ludmila, șeful Direcției administrație publică.

A menționat că:

- consultările publice se desfășoară în urma Memorandumului de înțelegere încheiat între unitatea administrativ-teritorială municipiul Bălți, reprezentat de Consiliul municipal Bălți (CMB), și Proiectul UE/GIZ „Consolidarea Statului de Drept și a Mecanismelor Anticorupție în Republica Moldova” aprobat prin decizia Consiliului mun. Bălți nr. 4/7 din 29.03.2022;
- proiectul de decizie se perfectează și se supune consultărilor publice în scopul realizării memorandumului încheiat;
- în sală sunt prezenți părțile cointeresate, secretarul Consiliului mun. Bălți, consilierii Consiliului mun. Bălți, reprezentanții asociațiilor obștești.

I-a familiarizat pe cei prezenți cu regulamentul dezbaterilor publice: va fi dată citirii informația despre Regulamentul de funcționare a consiliului de transparență din municipiul Bălți; recomandările pot fi prezentate în forma verbală sau scrisă cu indicarea numelui, prenumelui. Toate recomandările expuse la ședința de astăzi vor fi protocoilate. Ulterior, proiectul de decizie cu recomandările prezentate va fi supus expertizei anticorupție de către Autoritatea Națională de Integritate în limita competențelor instituționale și înaintat spre examinare Consiliului mun. Bălți.

1. S-A EXAMINAT: „Cu privire la aprobarea Regulamentului de funcționare a consiliului de transparență din municipiul Bălți”.

Raportor – Ludmila Dovgani, șeful Direcției administrație publică.

AU LUAT CUVÎNTUL:

Dovgani Ludmila, șeful Direcției administrație publică:

- a prezentat:
 - ✓ partenerul principal – AO „Clinica Juridică”;

- ✓ cadrul legal și actele locale ce stau la baza proiectului de decizie:
 - Constituția Republicii Moldova,
 - Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006,
 - Legea integrității nr. 82 din 25.05.2017,
 - Legea privind transparența în procesul decizional nr. 239 din 13.11.2008,
 - Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08.07.2011
 - decizia Consiliului mun. Bălți nr. 2/33 din 28.03.2023 „Cu privire la aprobarea Planului local anticorupție pentru anii 2023-2027”
 - decizia Consiliului mun. Bălți nr. 4/7 din 29.03.2022 „Cu privire la aprobarea Memorandumului de înțelegere între unitatea administrativ-teritorială – municipiul Bălți, reprezentat de Consiliul municipal Bălți, și Proiectul UE/GIZ „Consolidarea Statului de Drept și a Mecanismelor Anticorupție în Republica Moldova”.
- ✓ proiectul de decizie și Regulamentul de funcționare a consiliului de transparență din municipiul Bălți: principiile, structura, principalul obiectiv și angajament, activități, organizarea și funcționarea Consiliului local de transparență;
- i-a rugat pe cei prezenți să-și expună opiniile, propunerile, sugestiile.

Pavel Rucșineanu, administratorul Societății Moldovei Împotriva Tuberculozei „SMIT”:

- a menționat că organizarea Consiliului de transparență în municipiul Bălți este foarte binevenită și a propus ca în tot textul Regulamentului, la enumerarea domeniilor prioritare cu risc sporit de corupție, de adăugat așa domenii ca economie și securitate publică, cu păstrarea sintagmei “și alte domenii”.

Lilia Ignatiuc, reprezentantul AO Institutul de Sănătate Mintală Comunitară “PSINCLUSION”:

- a subliniat că se observă o necorespondență între denumirea regulamentului care conține cuvântul „transparență” și conținutul documentului, în care este menționată una din funcțiile consiliului „reducerea corupției”, și nu este clar cum transparența va reduce corupția. Legea RM nr. 239 prevede transparență, dar aceasta diferă de ceea despre ce este vorba, este una decizională. Reieșind din cele menționate, ar fi de dorit de precizat concret în textul Regulamentului.

Ludmila Dovgani, șeful Direcției Administrație Publică:

- a răspuns că aici cuvântul „transparență” este folosit în sensul mai larg. Legea sus-numită reglementează transparență în procesul decizional, și anume, la nivel local – în procesul de elaborare și aprobare a deciziilor de către Consiliul municipal Bălți. Nu se exclude faptul că viitorul Consiliul local de transparență în municipiul Bălți ar putea participa la consultările publice asupra proiectelor de decizii care vor fi aprobate de Consiliul mun. Bălți. Mai mult ca atât, termen “transparență” este folosit în Memorandumul încheiat între proiectul UE/GIZ și municipiul Bălți, și autorii în așa mod văd activitatea și funcționarea acestui Consiliu.

Lilia Ignatiuc, reprezentantul AO Institutul de Sănătate Mintală Comunitară “PSINCLUSION”:

- a observat că acest consiliul este un organ consultativ care în mod voluntar va preveni și reduce corupția în mun. Bălți, precum și va spori transparență. Apare o întrebare, cum anume acest consiliul va reduce corupția în mun. Bălți și în baza cărui act o

persoană fizică – membrul consiliului – poate să facă lucrul acesta. Pentru aceste funcții sunt necesare împuterniciri, competențe bazate pe lege. La moment, cazurile legate de corupție se examinează de organe competente – Procuratura Anticorupție, Centrul Național Anticorupție.

Ludmila Dovgani, șeful Direcției Administrație Publică:

- a propus, cu scopul de a evita oricare necorespondere și fapte ilegale ce pot fi comise în viitor, de a schimba obiectivele consiliului și de a stabili următoarele:
 1. evaluarea instituțiilor publice care funcționează în municipiul Bălți, din punct de vedere al transparenței, după anumite criterii ce sunt folosite în procesul evaluării organelor de administrație publică locală în țară de către IDIS Viitorul și alte structuri abilitate,
 2. examinarea de către membrii Consiliului local de transparență a tuturor proiectelor de decizii supuse consultărilor publice desfășurate în cadrul procesului decizional, cu înaintarea propunerilor și recomandărilor.
- pe lângă aceasta, este necesar de elaborat criteriile după care urmează a fi evaluate instituțiile publice de către Consiliul Local de Transparență.

Lilia Ignatiuc, reprezentantul AO Institutul de Sănătate Mintală Comunitară "PSINCLUSION":

- a propus următoarele:
 - ✓ excluderea din tot textul Regulamentului a denumirilor domeniilor cu risc sporit la corupție, cum ar fi "sănătate", "asistență socială", "educație", "alimentație publică";
 - ✓ excluderea din p. 19, care descrie cine poate fi membru al consiliului, sintagma "nu face parte din niciun partid politic", cu scopul eliminării discriminării;
 - ✓ expunerea p. 9 în următoarea redacție: "Obiectivul principal al Consiliului este de a contribui la prevenirea și reducerea corupției prin promovarea transparenței";
 - ✓ elaborarea criteriilor de evaluare a viitorilor membri ai consiliului la etapa selectivă a dosarelor, procedura de desfășurare a concursului de selectare, interviului.

Irina Serdiuc, secretarul Consiliului municipal Bălți:

- a menționat că este oportun de a constitui o astfel de comisie de concurs cu aprobarea ulterioară a componenței nominale a acesteea prin dispoziția primarului, cu includerea șefilor de direcții, secții din cadrul primăriei mun. Bălți.

Lilia Ignatiuc, reprezentantul AO Institutul de Sănătate Mintală Comunitară "PSINCLUSION":

- a propus ca în compartimentul "Activități", în p. 12, primul subpunct să fie revizuit, îndeosebi, partea ce ține de rețelele sociale și resursele online.

Ludmila Dovgani, șeful Direcției Administrație Publică

I-a mulțumit pe cei prezenți pentru participare și a menționat că toate propunerile parvenite în cadrul dezbaterilor publice vor fi incluse în sinteza recomandărilor și vor fi transmise cu proiectele de decizii și alte materiale Consiliului mun. Bălți spre examinare, a propus ca participanții să perfecteze propunerile ce mai sunt și să expedieze în adresa primăriei.

Șeful Direcției administrație publică

Ludmila Dovgani

Lista participanților

La dezbaterile publice pe marginea proiectului de decizie a Consiliului mun. Bălți

„Cu privire la aprobarea Regulamentului de funcționare
a consiliului de transparență din municipiul Bălți”

12.05.2023 ora 15.00 bir. 334 primăria mun. Bălți, piața Independenței, 1

Nr./ord.	Numele, Prenumele	Funcția	Semnătura
1.	Raileanu Anna	jurisconsult AD Clinica Juridică	[Signature]
2.	Cojoc Elena	secretar al CJ 3 Sed. ad oc	[Signature]
3.	IGNATIUC LILIA	AD PSINCLUSION	[Signature]
4.	Rotaru Anna	șef proiecte management de investiții și serv. publ. de serv.	[Signature]
5.	Formanuc Ghenadii	Consilier mun.	[Signature]
6.	Serafimovici Furie	Consilier municip	[Signature]
7.	Crăciun-teremora Cristina	consilier municipal	[Signature]
8.	Balan V	șef D 4	[Signature]
9.	Speranta Terrii	psiholog	[Signature]
10.	Rucșineanu Annel	Administrato SLLST	[Signature]
11.	Elena Zoruz	șef adjuce DUSAPE	[Signature]
12.	Blaj Tudomila	șp principal DUSA	[Signature]
13.	Sedine Irina	secretar CNB	[Signature]
14.			
15.	Rucșineanu	smgt. 26@yaho.com	
16.	IGNATIUC LILIA	Lilyavasilevna18@gmail.com	
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			

Sinteza recomandărilor
parvenite în cadrul dezbaterilor publice la proiectul de decizie al Consiliului mun. Bălți „Cu privire la aprobarea Regulamentului de
funcționare a consiliului de transparență din municipiul Bălți”

Nr.	Autorul recomandării/prounerii	Propunerea/recomandarea prezentată	Decizia cu privire la acceptarea sau neacceptarea recomandării	Argumentări în cazul refuzului, alte revizuri
1.	Pavel Rucșineanu, administratorul Societății Moldovei Împotriva Tuberculozei „SMIT”	În tot textul Regulamentului, la enumerarea domeniilor prioritare cu risc sporit de corupție, de adăugat așa domenii ca economie și securitate publică, cu păstrarea sintagmei ”și alte domenii”.	Nu se acceptă	Pentru că din tot textul Regulamentului se exclude concretizarea a domeniilor prioritare cu risc sporit de corupție.
2.	Lilia Ignatiuc, reprezentantul AO Institutul de Sănătate Mintală Comunitară "PSINCLUSION":	Excluderea din tot textul Regulamentului a denumirilor domeniilor cu risc sporit la corupție, cum ar fi "sănătate", "asistență socială", "educație", "alimentație publică".	Se acceptă	
3.				
4.		Excluderea din p. 19, care descrie cine poate fi membru al consiliului, sintagma „nu face parte din niciun partid politic”, cu scopul eliminării discriminării.	Se acceptă	
5.		Expunerea p. 9 în următoarea redacție: „Obiectivul principal al Consiliului este de a contribui la prevenirea și reducerea corupției prin promovarea transparenței”.	Se acceptă	
6.		Elaborarea criteriilor de evaluare a viitorilor membri ai consiliului la etapa selectivă a dosarelor, procedura de desfășurare a concursului de selectare, interviului.	Se acceptă	
7.		În compartimentul „Activități”, în p. 12, primul subpunct să fie revizuit, îndeosebi, partea ce ține de rețelele sociale și resursele online.	Se acceptă	

		<p>următoare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - evaluarea instituțiilor publice care funcționează în municipiul Bălți, din punct de vedere al transparenței, după anumite criterii ce sunt folosite în procesul evaluării organelor de administrație publică locală în țară de către IDIS Viitorul și alte structuri abilitate; - examinarea de către membrii Consiliului local de transparență a tuturor proiectelor de decizii supuse consultărilor publice desfășurate în cadrul procesului decizional, cu înaintarea propunerilor și recomandărilor. 		
9.		De a elabora criteriile după care urmează a fi evaluate instituțiile publice de către Consiliul Local de Transparență.	Se acceptă	
10.	Irina Serdiuc, secretarul Consiliului municipal Bălți	De a constitui o comisie de concurs cu aprobarea ulterioară a componenței nominale a acesteia prin dispoziția primarului, cu includerea șefilor de direcții, secții din cadrul primăriei mun. Bălți.	Se acceptă	
Total – 10				
Acceptate – 9				
Respinse – 1				